

Atka nélkü!

A borító tervét és a grafikákat készítette: **Mezey István**

Szerkesztette: **Hidvári Imre**

Tipográfiai szerkesztés: **Hidvári Imre**

Korrektúra: **Nagy István**

Szécsi Ottó

Lektorálta: **Hegedűs Mária**

ISBN 963 03 5278 8

Kiadó: **Barcikai Közélet Kft.**

Készült Kazincbarcikán, 1998-ban.

(A LITOPLAN Kft. nyomdája, felelős vezetője: **Tóth Zoltán**)

CZIFRA JÁNOS

ALKU NÉLKÜL

Kazincbarcika, 1998.

Hidvári Imre

Hétköznapi

amit le se kéne írni, olyan természetes
természetes, mint a levegő a lélegzés a lélegzetvétel mint a betegség az élet
minden percében a halálodon vagy
miért viaskodsz
az életedért
kinn a kakukkfűillatú pusztában
kinn a szabad ég alatt
kint az ablakon túl
minden kint megélve
az igazán nagy kérdés az hogy mennyi fájdalommal jár az élet a végrendelet
előtt ezt kell tisztázni fájdalmas-e ha elbúcsúzol mielőtt kivonulsz a tiszta
szellemi létbe tudd meg - hol a határ
a lét határa
a határmegálló előtt állj meg és csomagold újra emlékeid
mindig találhatsz valami meglepőt valami valamikor - volt szépet valami
egyszerűt valami valamit olyan kicsit mint egy vitamin egy nélkülözhetetlen
nyomelemet lásd meg a legapróbb molekulát is ott a síkos kövön tudd hogy
hova lépsz nézz a lábaid elé

nézz a meglepőre

nézz rá meglepetten mert erről szól a mese nézz az erőre nézz a haragra
nézz erősen a haragra (csak haragosan ne) ettől leszel fehér emberként is
európai a természetes így lesz valószínű mint nagyapám valamikori meséi
vagy a másik nagyapám halála ott a földre terített matracon szegényes kis
konyhában omlott össze egy kis világ egy élet minősége konvergált a zero
felé így valósult meg az élet nulla minősége

csípős nyelvvel - ez a valóság

erős életkedvvel néha bicegve de mindig igaz szándékkal

kapkodva és gondolkodva

írás előtt - írás közben és egyáltalán

Beköszöntő..

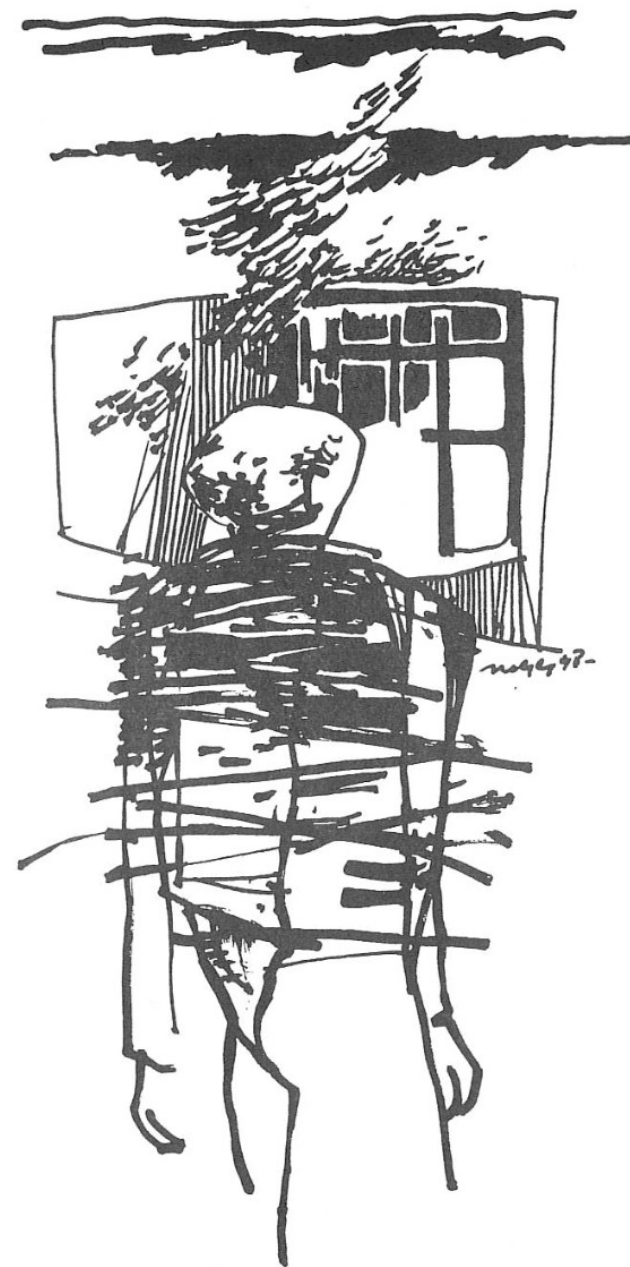
Kazincbarcika város története egy kicsit a közép-európai Új Világ, az a bizonyos és nagy Egyesült Államok lekicsinyített története is. Csak azért mondom, mert az USA-t szokták a "Népek kohójának" emlegetni. Jöttek és vannak itt Kazincbarcika a Dunán-túlról, a büszke Székesfővárosból, a legkeletibb Szabolcs-Szatmárból, s a közeli hevesi, borsodi, abaúji, zempléni falvakból is, akik ma már hiszik és vallják, hogy kazincbarcikai "öslakosok".

Én magam a szüleim tudatos, avagy tudattalan elhatározásából, de mindeképpen az ő jóvoltukból Sajóvamoson, a Ratkó - korszakban, az Úr 1951. évében mertem megszületni, azután úgy tanultam és éltem, ahogyan abban a korban elvárható és szokás volt. Jártam iskolába a szülőfalumban és Miskolcon, lettem ami kellett - a jó Apám kívánságára - villanyszerelő, építettem és szereltem a panel lakásokat, katonáskodtam Kalocsán, a "Forradalmi Ezrednél", deák voltam Szegeden, jogász lettem Edelényben, Encsen, s most ismét a megyeszékhelyen.

Olvasni sokkal nagyobb - persze könnyebb! - esztétikai és erkölcsi élmény, de kisebb felelősség is, mint valamiről és valamit leírni. A példaképem természetesen Mikszáth Kálmán, aki mesél, anekdotázik, de közben példát mutat, felvidít, elgondolkodtat. Magamat nem tartom vátesznak, az ország igazmondó juhászának, egyszerűen azt próbáltam leírni, ami - valami valamiről eszembe jutott, s itt hasonlítok ama egyszerű emberre, aki - mint ahogy szól a példabeszéd - mindig csak másnap, a saját lépcsőházában, kocsmájában döbben rá: mit is kellett volna mondania a saját embersége, igaza védelmében.

Ajánlom ezen publicisztikai gyűjteményt azon Kedves Olvasóknak, akik a közéletet a magánéletük nemcsak kiegészítő, hanem szükséges részeként is fogják fel és kicsit hisznek abban, hogy az írással foglalkozókra (szándékosan nem beszélek az "írástudókról", mert magamat még nem tartom annak!) - talán ennek az országnak szüksége van!

Isten és Önök is bocsássák meg vétkeimet !

Népben és nemzetben

*“Tűrte Miklós, ameddig tűrhette...”
(Arany János: Toldi)*

Alku - morfond

Minden idők egyik legnagyobb francia filozófusa, az emberi szabadság atyja, Jean Jacques Rousseau (1712 - 1778), idestova 250 éve megírta az általános köznép, a hatalomban soha részt nem vevő, nem tudó, vagy nem akaró néprétegek idealisztikus, filozófiai köntösbe bugyolált, komplex “üzleti ajánlatát”, a Társadalmi Szerződést. Sem XV. Lajos, ismertebben a Madame Pompadour szeretője, sem az utódja és örököse, a boldogtalan sorsú és az életét nyaktiló alatt végző XVI. Lajos nem vette ezt komolyan. (Erre szoktam - volt azt mondani, hogy minden nemzetnek olyan történelme van, emellett olyan vezetői vannak, amelyet megérdemel magának! A francia történelem jobb, mint a magyar!)

Feltételezem, hogy a Tisztelt Olvasó ismeri a fenti kiváló filozófus művének a lényegét, azaz azt, hogy egy nemzet nem lehet meg társadalmi béke, konszenzus nélkül, s amely mű egyébként is sok részletében már idejét múlt, ugyanakkor van egy nagyfokú aktualitása:

Alkut kellene kötni!

Alkut kellene kötni, lehetőség szerint világos szerződést, s mivel már idéztem egyszer egy lap hasábjain, leírom még egyszer: "CLARA PACTA, BONI AMICI", azaz: világos szerződés, jó barátság. Erre találták ki - nem az amerikaiak - az Alkotmányt.

Én a magam nevében felajánlok egy tisztességes alkut a Magyar Köztársaság mindenkori kormányának, amelyet lakonikusan három pontban össze is foglalok: (persze tudom: ez az úgynevezett mesebeli három kívánság!)

1. A magam és a családom, jó és rossz szomszédaim és ismerőseim, barátaim és ellenségeim, ismeretlenek és soha nem látottak, élők és majdan megszületők nevében kérem, de ugyanakkor követelem is, hogy hagyjanak minket emberhez méltóan élni, megélni, s ennek fejében mi is eltetjük az Államot. (Élni és élni hagyni!)

2. Sem ez a nép, sem másik, sem ez a nemzet, sem másik nem arra való, hogy különböző közgazdasági, filozófiai, politikai elméleteket gyakoroljanak rajta! Sem mi, sem mások nem vagyunk kísérleti nyulak és még csak egerek sem! (Habár a templom egere már közeli rokonunknak érzi magát!) Már csak a kínai horoszkóp szerint sem vezet jóra, ha az Állam Rókát, vagy Macskát játszik!

3. "Adj emberséget az Embernek, adj magyarságot a magyarnak!" Mi még messze vagyunk attól - nemcsak mi, hanem a világ is -, hogy a mindenséggel mérjük magunkat. Azért jó volna tudni, hogy megbecsült részei vagyunk a Világegyetemben egyedül (még) létező, talán soha meg nem ismétlődő emberi civilizációnak!

Isten minket úgy és ekként segéljen!

Újsághír: "Bankjegypapír alvilági kézen?"

/ (Népszabadság, 1997. február 15.)

Nemzetünk biztonsága...?!

Az újsághírek szerint Kovács XXII. Lajos, bivalybasznádi lakos, egyéni vállalkozó (jelenlegi nevén: ANONYMUS LXI.) nem volt megelégedve az adó -, Tb - járulékkal alaposan lecsökkentett és utcalányok, vagy rézhulladékok értékesítésből befolyó jövedelmével, s gondolván egy merészet - egy írni és olvasni tudóval

együtt, aki gondolom nem oly rég még a közalkalmazottak, vagy köztisztviselők savanyú kenyerét ette - áttekintve a vállalkozói engedélyében foglaltakat, úgy határozott, hogy bankjegyek nyomtatására is alkalmas lédig papírt importál. Nem két vagy tíz kilót, hanem egy kamionnyit, usque 10 tonnát. Tehette, mert volt külker

joga, s a Magyar Államnak kisebb gondja is nagyobb most annál, hogy a nemzeti valutáját - a hamisítás törvényes következményeire való felhíváson kívül! - megvédje. Itt van ugye a Tocsik ügy, amely lassan olyan mint a kazincbarcikai közlekedési táblák: burjánzó, fűrtösek, értelmetlenek és áttekinthetetlenek.

Azután meg sokkal fontosabb volt a képviselő uraknak azt is meghatározni, hogy Józsi bácsi és Mari néni, mint "Östermelő" csak évi 50.000 Ft értékű zöldséget, krumplit, szárnyast, - ne adja Isten! - sertésszírt fogyaszthat el, mert azon túl ám - a bélpoklosság a Bibliában is a HÉT FŐBŰN egyike - adóznia kell! (Hiába, a "Dezsőnek meg kell hálnia"- immár másodszor is! Lásd: Bacsó Péter: a Tanú című filmjét.)

De vannak nekünk ám kiváló államvédelmi szerveink is, itt van mindjárt a III/3. helyett alakult Nemzetbiztonsági Szolgálatunk és a jól működő katonai - és civil- rendőrségünk. Ezek értik ám a dolgukat, az országban nincsenek külföldi ágensek, a 007-es ügynök, James Bond idegrohamában már Hegyeshalomnál visszafordul, sem ő sem a KGB nem lopják el, - mert nem tudják! - állam- és szol-

gálati titkainkat (ez utóbbi egyébként teljesen felesleges is volna, mert egyszerűen az ÁPV-n keresztül csak meg kell venniük a céget, titkárnőstül, vezérigazgatóstul, az 012 özszes irattárával együtt!) Ja, még nem mondtam, ezek a szervek különben jól együtt tudnak dolgozni.

Bizonyára emlékeznek, ott kezdtem, hogy bejött az országunkba 10 tonna bankjegypapír. Hogy ki rendelte meg, azt még nem tudjuk, mert a Magyar Állam, vagy az MNB, - mint az a bizonyos kizárólagos jegybankunk, s a bankjegyek nyomtatásának egyedüli megrendelője, - nem tartotta szükségesnek a németekkel aláírt szerződésben kikötni, hogy az ötezer forintos bankó, értékpapírok, nyelvvizsga bizonyítványok stb. - nyomtatásra alkalmas, fémszálas, s állítólag hamisíthatatlan papírt, mint alapanyagot levédje, s azt csak kizárólag ő rendelkezhesse meg. (Gondolom ez megint úgy volt, ahogy a Lajtától keletre megszokott: a cég jogtanácsosa már nem fért bele az utazó keretbe!) Ugye, a (jog) házag megvan! Mi magyarok nemcsak a 150 éves török hódoltságot, a 200 éves sógorságot, német gyarmatságot, a 40 éves "tovariscsit" viseltük el, hanem

az etelközi, millicentenáriumi és sajátosan beltenyészeti demokráciánkat is túl kell, hogy éljük.

Ennyi kitérő után igazán rátérhetek a lényegre, amelyet egy mondatban lehet összefoglalni:

Mennyire vagyunk védve, mi egyszerű állampolgárok attól, hogy a fizetésünket államilag garantált és a közgazdaságilag indokolt, az MNB által hivatalosan megrendelt bankjegyben kapjuk meg? Mikor fognak megidézni az egyébként e vonatkozásban hibátlanul, akkurátusan, belépőcéduláson működő helyi kapitányság vizsgálati osztályára pénzhamisítás bűncselekményének alapos gyanújával, mert a trafikban

nem valódi ötezressel fizetünk?

Hogyan képzelhető el, hogy egy nemzetbiztonsági szolgálat tisztje csak a Budapest, Orczy térig követi és figyeli az általa is tudott - mert mondták neki! -, a minden valószínűsítés szerint hamisításra szánt - bankjegy előállításra alkalmas - papír rakománnyal teli kamiont, s mivel nem jött meg az állítólagos rendőrségi váltás, Nagy XIII. János rendőrszázlós, vagy akárki. félbehagy csapat - papot, papírt, gépkocsit és beül a barátnőjével a legközelebbi tiszt klubba ebédelni.

Én csak kérdezem Önöktől: - Jól van ez így?

Gyermekgyilkosságok

A büntetőjog területén dolgozó rendőrségi és jogi szakemberek számára talán a legmegdöbbentőbb és nehezen emészthető bűncselekménynek számítanak az úgynevezett magzat - vagy gyermekgyilkosságok, ahol éppen a sértettek ártatlansága, éppen csak kezdődő életük kioltása okozhat nemcsak a közvéleményben, hanem rendőrben, ügyészben, bíróban is lelki traumát.

A fenti összefoglaló név lényegében két - a sértettek oldaláról megkülönböztethető - deliktum kategóriát takar: - az egyik a szülést közvetlenül követően, a nyilvánvalóan tudatbeszűkült állapotban lévő anya által - a környezet által is motivált - saját, éppen csak megszületett gyermeke megölését, tevőleges vagy bűnös mulasztásban megnyilvánuló "sorsára hagyását", - a másik jóval kegyetlenebb, tudatos, sokszor aberrált szexuális indítékkal párosuló, családi köteléken belüli, avagy teljesen idegen, alkalmoszerű, a szó szoros értelmében vett gyermekgyilkosságokat, amelyekbe tartozott például a szalaszendy kislány különös kegyetlen módon, szinte mafiaszerű stílusban végrehajtott és a sértettnek iszonyatos kínokat okozó, több órán át tartó megfojtása.

A magzatgyilkosságok - amellet, hogy minden esetben más - és más konkrétumai, körülményei, színezetei figyelhetők meg - közös vonása, hogy a teherbe esett anya (általában leányanya, de nem mindig, hisz volt rendezett körülmények között élő pedagógusnő, aki négy magzatát ölte meg, s rejtette el nylonzacskókban a saját spájzában!) az esetek 90 %-ában környezete elől

is titkolja állapotát, vagy abban bíz, hogy nem kerül sor a szülésre, illetve már eleve készül a gyermeke elpusztítására. Régi igazság ugyanis, hogy egy nő két dologért mindenre képes: hogy legyen gyermeke, illetve, hogy ne legyen gyermeke....

A hatályos magyar büntetőjog - hasonlóan más civilizált országok büntetőkódexeihez - az úgynevezett magzatgyilkosságokat az ölési cselekmények speciális tényállásának tartja és éppen a szüléssel együttjáró pszichés, tudatbeszűkület is okozó elmebeli állapotra (azt javára értékelve) az elkövetőt enyhébben rendeli büntetni. Ezen a jogalkotói szándékon lehet vitatkozni, de egy - egy konkrét ügy vizsgálatánál valóban megállapítható a szűkebb - és tágabb környezet felelőssége, közömbössége, a "megesett" leányanyával szembeni előítélet, amely a segítségre szoruló nőt a legkritikusabb pillanatokban hagyja magára.

A gyermek- és fiatalkorúak sérelmére elkövetett gyilkosságok már természetesen más, a társadalom és a közvélemény felháborodását kiváltó megítélés alá esnek, ahol az ítélkezési gyakorlat is igen szigorú. Korábban nem voltak ritka a halálbüntetések alkalmazása sem. Gondoljunk csak arra az apára, aki Miskolcon, az Ávasdélien lévő toronyház tetejéről több gyermekét dobta le a mélybe, illetve arra a férfira, aki egy 9 éves kislányt ölt meg Budapesten és rejtette el hulláját a budai vár egyik barlangjában, s akiket akkor fel is akasztottak!

Ügyészi szempontból ezen ügyek vizsgálata megkíván egyfajta "lelki állóképességet", a kötelező tárgyalgosság megőrzését, mert ugyan az ügyész is valahol ugyanolyan ember, mint az átlagpolgár, de a sértettek kiléte, gyermeki mivolta nem befolyásolhatja az adott tényállás teljes felderítését, az elkövető javára szolgáló körülmények felderítését és a bíróság elé tárását. Az állam büntetőjogi igényének érvényesítése, a büntetés meghatározása nem az ügyész, hanem a bíróság feladata...

Bűnös nemzet vagyunk

Az egyszerű rendőrvice szerint csak kétféle magyar létezik: aki már ült és aki ülni fog! Én, mint gyakorló jogász, szomorúan látom, hogy ez manapság már nem vicc.

A magyar állampolgárok úgynevezett kiszolgáltatottsági foka egyre nő, s kizárólag az adó, a tb. és a nyomozó hatóságaink munkabírásán, odafigyelésén múlik, hogy kiből mikor lesz először gyanúsított, hiszen ügyészségeink váderedményességi mutatói még mindig felette vannak a 90 %-nak, vádlott, és hála az ifjú titán bíróinknak, elítélt. Tehát büntetett előéletű. Hiába, egy a cél, no, nem az acél, hanem az álla-

mi raison, azaz minél inkább rabszolgább népet nevelni.

Gyermekeink nagy része majd úgy kezdi az önéletrajzát, hogy "születtem ekkor és ekkor, iskoláimat itt és itt végeztem, kiválóan, de a szüleim ugye meg "büntetve voltak". No, nem gyilkosságért, lopásért, sikkasztásért, hanem pénzügyi, számviteli fegyelem megsértésért, ittas vezetésért, adócsalásért, TB. járulék be nem fizetéséért (nem fizettek meg két havi 2.342 Ft ötven fillért!). A mienk, azaz a szülők "bűnéért" csak másodrendű állampolgárokat tudunk felnevelni, erre szól a társadalmi jogosítványunk...

A demokrácia szép és felemelő dolog, no meg persze drága is, illetve, a másik oldalról, Churchill szerint még jobbat sajnos nem találtak ki. Erről viszont egyre inkább eszembe jut Roland elhíresült mondása, miszerint: a demokráciákban mindenkinek jogai vannak. Főként mindenkinek jo-

gában áll a hidak alatt aludnia. Szomorú leírnom, de így érzem, hogy a mai- már nem népi- demokrácia nem igazán szolgálja a magyar nép és még kevésbé a magyar nemzet alapvető érdekeit. Egyre inkább központosított, etatista és rendőrállam leszünk. Így haladunk Európába.

A'proposos: A magyar országgyűlés rövidesen napirendre tűzi a feketegazdaság elleni harcot!

A "feketegazdaságról"

A nagy francia költő, Baudelaire írja a "Kapcsolatok" című versében, hogy "jelképek erdején át visz az ember útja." Még mielőtt valaki megkérdezhetné, hogy nem tévesztettem-e össze a könyv hasábjait egy művelődési vetélkedővel, megnyugtatók mindenkit, hogy az erre illetékes szerkesztő ajtaján kopogtattam, aki ismeri a francia impresszionistákat, bár kisé furcsán nézett rám. Ez a prólóg csak arról jutott eszembe, hogy a fenti közismert sorokat úgy is át lehetne fogalmazni, miszerint manapság szlogenek erdején át vezet az egyszerű és nem egészen egyszerű emberek életútja.

Jelképesen sajnos, és minden félreértést elkerülendő - de, a valóságban talán nem is annyira bánatos módon - az erdők elbokrosodtak.

A "feketegazdaság" olyan misztikus és szimbolikus fogalomvá vált hazánkban (de nem csak hazánkban!), amelyekkel jobb társaságban kötelességszerűen szokás riogatni egymást, s mint egy Drakula-jelenséget, elborzadva lehet tárgyalni órákon át, holott mindenki tudja, csak nem vallja be, hogy: ebben a kialakult és megöröklött világ gazdasági konstellációban mindez a társadalom reális működéséhez tartozik.

Közhely, de utalok rá, hogy bármely, az eddigi történelemből ismert társadalmi, gazdasági rendszerben egy felszínes és egy mögöttes gazdasági élet működött, amely utóbbi ellen az előbbieket képviselői, de bizonyára őseink is ágáltak, bár eleddig az "első számú közellenséget" nem nevezték meg így léptenyomon: expressis verbis.

Volt egyéb - szintén és talán erősebb egzisztenciális - bajuk is!

Tudomásom szerint Zwack Péter független országgyűlési képviselő kezdeményezte (többed magam nevében nyilatkozom: a Zwackról nem biztos, hogy a keresztnéve jut az eszembe!), hogy Parlamentünk a talán nem egészen egyenes vonalban haladó hajónkra tűzze rá a mai nap és a holnap kalóztársaság lobogóját: a feketegazdaság elleni harcot! Tiszteletes szándék!

Én magamat egyszerű "hobbi-írónak" tartom, amolyan Józsi bácsinak, akinek mindig csak a lakása lépcsőházában jut eszébe, hogy mit is kellett volna mondania a hivatalban, amikor pár szó elmondása után kirúgták, s most már aztán kitálalna, ha Így aztán minden kritikát elviselve leírom, amit erről a témáról amúgy a napfordulón gondolok:

- Igaz ugyan, hogy az úgynevezett feketegazdaság ma a nemzeti GDP 30 %-ában részes, s ezzel együtt mintegy 100 milliárd forint adókiesést okoz, de ennek objektív oka az, hogy a "fehér gazdaság" jövedelemtermelő képessége, s - ettől fontosabb - eltartó képessége a maffiaszerű módszerek, életveszélyes helyzetek ellenére is, kevésbé hatékony.

- Ezzel függ össze, - ok, vagy okozat, de mindenképpen kauzális összefüggésbe hozható -, hogy mivel megszűnt a minden rendet fenntartó és mindenkiről így - vagy úgy gondoskodó, 40 éven át megélt, szlogenként ismét csak "patriarchális"-nak hívott, kicsit feudálisan, kicsit bolsevik módon "gondoskodó" ÁLLAM. Az egyén már nem bízik az államban. Az ÁLLAM pedig még nem bízik az egyénben. Nemcsak a fortélyos félelem, hanem a kölcsönös bizalmatlanság is igazgat bennünket!

Ezt bizonyítja mindkét fél jól megfigyelhető magatartása: az ÁLLAM folyamatosan emeli az adókat, szűkíti a kikapukat, az egyén pedig folyamatosan igyekszik jövedelmeit a "Nagy Elvonótól", az Államtól (vagy kisebb kiadásban az Önkormányzattól) elvonni, eltitkolni.

Azaz, minél nagyobb hullámokat vet a felszín, annál mélyebbre kell merülni! Ez az úgynevezett búváreffektus, de sajnos nem én találtam ki, mert ellenkező esetben nevezhetném az APEH contra CzJ. első antitörvényének is!

- A gazdasági viszonyokat, így a "feketegazdasági" viszonyokat modern államokban jogszabályok próbálják az egymással mellérendelt viszonyban lévő felek között normális mederbe terelni. Magánügynek tartom, de ezúttal is közhírré teszem, hogy az egyik legnagyobb magyar epikus és elbeszélő, az akkori és mai képviselőket, de jurátusokat is mindenben felülmúló regényíró, domine spectabilis Mikszáth Kálmán írta le (persze a klasszikus és örök érvényű római jogból vette!) a feketegazdaság kiirtásának első és mindmáig érvényes alapvető szabályát:

"CLARA PACTA, BONI AMICI" (Világos szerződés, jó barátság!)

Nos, úgy gondolom, hogy a mai zűrzavaros gazdasági világban elsősorban nem a világos és egyértelműen szövegezett gazdasági szerződések hiányoznak, hanem inkább az, hogy a szerződések - legyenek azok két közjegyzővel, avagy

három ügyvéddel is ellenjegyezve - elveszítették kötelező megtartó erejüket. Elsősorban azért, mert a feleknek nincs morális hátterük, nincs meg a szerződéseknek az államilag kikényszeríthető szankcionális erejük, szinte nem végrehajthatók, s így csak írott malasztok.

A gazdasági élet szereplői a jogalanyok, a természetes, avagy jogi személyek, ezek képviselői. Ezen jogalanyok vagy teljesíteni akarják, vagy tudják, (ha nem tudják, miért vállalják!) a szerződési kötelezettségeiket, vagy sem.

A magyar gazdasági életre még sajnos messze nem a "gentlemen's agreement" a jellemző, ugyanakkor az egyes feleket a pactumok sem zavarják, mert a régi jó Talleyrandot idézve már az aláírásakor is eleve úgy gondolkodnak, hogy: "a szerződéseket azért kell megkötni, hogy legyen mit megszegni." A gondolatmenet folytatható: az eleve csalárd módon megkötött szerződés teljesítésének kikényszerítésére ugyan megvannak a betűkké megfagyott jogszabályi alapok, de nincs meg sem a megfelelő apparátus, sem az energia, sem a hatékony eszköztár. (A nagy pénzen felfogadott behajtókról most ne beszéljünk!) Igen nagy

az úgynevezett "lenyúlás" veszélye. Sajnos, ez van ma, s ez az, amely szétfilálja a gazdaságot, a jogrendszert, a kollektív és az egyéni egzisztenciákat!

- Az egyik alapvető kérdés, hogy miként jutottunk el ide?

Nem vitás, hogy a korrupció, az átverés, az egyoldalú előnyök szerzése az egész elmúlt világtörténelmet, de a mi történelmünket is, - s nemcsak az utóbbi 50 évünket - jellemezte. Maradjunk csak a hazánknál!

Sok bizonyítékot lehetne felhozni annak alátámasztására, hogy ezen "járvány" az úgynevezett rendszerváltást megelőzően, (a "süllyedő hajó, ejtőernyős, katapultálás korszak") is elkezdődött, de az igazi fénykora az 1990. - 1994. közötti időre tehető, s az ekkor beköszöntött "aranykorban" eszkalálódott. Egyeseknek eljött a "kaszálas" időszaka!

Klientúrális alapon jöttek az új keletű, politikailag még a szivárványos pisztrángok sánda irigységét is kiváltó, eleddig még egy falusi tűzoltószertár üzemeltetésére sem képes "self-made man"-ek, akik ilyen-olyan kapcsolataik révén szinte fillérekért elmagánosítottak (a politika jóváhagyásával, többször elnéző mosolyával, néha: de pont elégyszer, a

himnikus örömmével) milliókat, tízmilliókat, földeket, üzemeket, gyárat Milne Micimackójával mondván: ez tény, tény, tény!

(Csak megjegyzem: Talleyrand erre azt mondta Bonaparte Napóleonnak: "Na és, szégyelljék magukat a tények!") Bizony, mi is csak szégyenlősen és szörmentén beszélünk ezekről!

E cikk szerzőjének, - ha már mindenbe beleszól - mint technikai minimumnak, volna itt valami irány-megjelölési, receptadási kötelezettsége, a terápiának megjelölése, a bölcsék kövének a felmutatása, az Isteni sugallat tolmácsolása, Mózes pálcájának elővevése, illetve, hogy senki se maradjon ki, a Dankó melléből elővett és mostanra kölcsönkapott lángoló szívvel való útmutatás, a Megvilágosodás, stb.

Mélységesen csalódtam önmagamban, - hát még mások! - mert semmiféle csodaképességgel nem ruháztak fel az Égiek, így a feketegazdaság megszüntetésére, vagy csökkentésére szolgáló szert sem adtak át. Illetve, valamikor régen tanultam egy német közmondást:

"Élni és élni hagyni!" Ez vonatkozik az Államra és az Egyénre is!

Történelem

jelen időben...

A mai év március idusa előestéjén, az Egressy Béni Művelődési Központban láthattuk a sárospataki, nagyrészt amatőr és részben profi szintársulat csodálatos, lelkeket biztosan felkavaró előadásában a mi népünk, nagyszerű népünk, a Magyarok Cselekedeteit, azaz "MC in Kazincbarcika, anno 1997." A műsor egyfolytában, szünet nélkül, úgyszólván prolongálva, két és fél óráig tartott. Mégis kevés néző érzett késztetést arra, hogy a színpadról jövő bővöletet megszakítva, akár egyetlen színt is elmulasszon!

Maradtunk....

Elgondolkodtató és mint mondtam, kimerítő előadás volt. Néhányan már komolyan örültünk annak, hogy akkor és pontosan Kr. u. 896-ban volt a Honfoglalás, a Vereckei-hágón való beözönlés, - ahogy még mi is tanultuk - és mégsem vagyunk a hunok jogutódjai, mert ha netán a döntetlenül (1:1,0:0?) végződött catalanau-mi csatánál kezdik meg (már-mint a színészek!) a kárpát-medencei és környéki - soha véget nem érő - harcok, győzelmek, bukások bemutatását, akkor mi, - egyes eléggé el nem ítéhető - nézők úgy szégyenletesen, etelközi szittyá mód bepislünk.

Tudom, ünneprontó kezdet egy magasröptűnek szánt eszmefuttatáshoz, de hát végül is az ember elsődlegesen még mindig biológiai ("zoo"), s csak másodlagosan intellektuális, ne adj Isten "pszichés" lény. Erre bizonyosság a "klónozás" ambivalens értékű lehetősége, de most ebbe ne bonyolódjunk bele...

Az egész magyar történelem - csakúgy, mint más népeké is - tragédiák és tragikomédiák sorozata. Persze ennek megállapítása egyrészt nemzetgyalázás, másrészt közhely, harmadrészt pedig nem is igaz. Mert az számít, - ezt már a filozófiában is megtanultam -, hogy honnét nézzük, ki nézi és kinek, vagy minek az érdekében ?!

Ma már nemigen szokás idézni Marxot és Engelst, de valahogy mégis igaz, amit közülük valaki mondott és leírt: *a történelem olyan játék, hogy sokan akarnak valamit, de mindig egészen más lesz a végeredmény!*

Emlékezzünk csak!

- Julius Ceasar köztársasági modelljéből előjött az "Isteni" Augustus, s a császárkor;

- Az 1789-es Nagy Francia Forradalomból, (a testvériség, egyenlőség, szabadság eszméjéből) kibújt a bonapartizmus;

- Az NSDAP-ból a hitleri fasizmus, a Holocaust;

- A lenini hadikommunizmusból és NEP-ből, a bolsevizmusából a Sztálini munkatáborok erdeje;

- A létező szocialista táborból az egymás ellen ágaszkodó, néha egymásra lövő és az Európai Közösségbe kapaszkodó, eredeti tökefelhalmozó, itt-ott nacionalizmustól sem mentes nemzetállamok!

A PILVAX kávéházban, a Múzeum lépcsőjén 1848. március idusán elmondott programbeszédekből, óhajokból, petíciókból mi lett a nyár, az ősz folyamán?

Kik kergették el vasvállal és szekérlöcsökkel Szabadszállásról Petőfi Sándort? Ki akarta ugyanezen költőt nemcsak lefokozni, hanem föbe is lövetni?

Ugye, nem arra emlékszünk, hogy a Habsburgok, Jelasics, Windischgraetz?

Miért nem beszélt egymással (beszélt? - alig köszöntek egymásnak!) Kossuth és Széchenyi? Milyen első és megemlékezésre méltó felelős minisztérium volt az, ahol a forradalmi idők elmúltával jó, ha öt-hat miniszter összejött az üléseken, s akkor is miért egymást szapulták ?!

Ugye igaz?! Minden népnek olyan történelme van, amelyet megérdemel!

Bonfini mester, Hunyadi Mátyás királyunk történelem-írója jegyezte le azt, hogy ha Magyarországot három aranytallérért meg lehetne váltani, nem akadna négy magyar úr, aki azt összeadná, de ha mégis, azt az ötödik biztos ellopná.

Ady Endre azt írja: "Nekünk Mohács kell!" Ha már itt tartok, ki is fejtem, hogy ezt mire gondolta! Mi magyarok csak kölcsönösen vert helyzetben vagyunk empatikusak, segítőkészek, hősiesek, emberiek. Egyébként "dögöljön meg a szomszéd tehene is!" Petőfi Sándor írja valahol: "Mindjárt vitéz, mihelyst magyar, Ő, s az Isten, egyet akar!" Szegény Petrovics Sándor, Isten bocsássa meg néked a naivságod!

Tehát van igazság a mondásban: esetenként komolyan gondoljuk, hogy mi vagyunk az Isten Ostora! De hát a hunok eltűntek a világ színpadáról! Meg a vizigótok, az avarok, a türkök, a kabarok, a kazárok is, kiveszõben vannak a mansik, a hantik, a vogulok és így tovább....

Igen, mi magyarok vagyunk! Megtartottunk egy nemzetet, alapítottunk egy immár 1100 éves államot. Szeretjük nép-

nemzetünket főként önmagunk és nem mások szemében megfürdetni. Hogy is mondja Cyrano? "Mert magamat kigúnyolom, ha kell, de hogy más mondja, nem tűröm el!"

Korábban néha, mostanában - ahogy romlik a megélhetőség, általános a perspektívtalanság -, sokszor végiggondoljuk a történelmünket, apáink, anyáink küzdelmét. Nem igaz, hogy a történelem kökemény tények sorozata, mert éppen hogy a múlt a legképlékenyebb, változtatható és idealizálható. (Ilyenkor a tényeknek illene szégyellni magukat, ha nem egyezik az emlékezés festett képeivel!) Így történhet meg, hogy a kevés vállalható nemzeti ünnepeinken büszkén mosolygunk vissza az elénk tárt tükörbe: - Igen, ezek mi vagyunk, sőt, így néz ki egy igazi harcos magyar, mint én, a de genere ősmagyarok valódi utódja

Történelmi tudatunk tele van Európa népeit az örületbe kergető kalandozásokkal, törökveréssel, labanctiprással, Kosuth-nótázással, vivát! Ferenc-Jóskázással, tótócskázással, oláhozással, sógorozással.

Hiába, mi vagyunk az Úristen kalpagján a bokréta.... Ismerjük és elfogadjuk a Bibliát is, mert hiszen Mária országa vagyunk!

Sőt, - de ez csak sorrendi elírás - mi vagyunk a másik, Isten által kiválasztott nép! (Erről jut eszembe az egyszeri Kohn mondása: hátha még a kettő keveredik ...!)

Annak idején, nem is oly régen, John Fitzgerald Kennedy, talán még az ötvenes évek végén, a választási kampányában, a világháborúban győztes, gazdag, de már akkor is kissé önteltté lett amerikaiak szemébe merte vágni a kérdését és szemrehányását: "ne azt kérdezd, hogy Amerika mit tesz érted, hanem azt kérdezd meg: TE MIT TESZEL AMERIKÁÉRT?"

Eger várában, 1552-ben Dobó István és Mekcsey István várnépe - többek között a Borsodból is ott harcolt jobbágyok, iparosok - nem kérdezték, hogy Ferdinánd király mikor küldi meg a zsoldpénzt, hanem melegítették a szurkot

és élezték a kicsorbult szabályát.

Az egész történelmi cikornyából és az elején említett, dicséretes előadásból valójában egyetlen, katartikus választ igénylő kérdés adódik: képesek vagyunk és leszünk-e a jövődő gyermekeinket, unokáinkat a mai korban zsinórmértéknek elfogadott, és jó értelemben vett, Európailag civilizált embernek, a nemzeti értékek megörzőjének, értéknövelőnek, az országot éltető magyarnak nevelni?

Igaza lesz-e valaha Széchenyinek: "Magyarország nem volt, hanem lesz!"?

Mert igazán ne legyenek illúzióink: ha már Magyarország nem is lesz, (Isten őrizz még ilyenre gondolni is!), attól még lesz Föld! De vajon nem lesz-e szegényebb ez a "Kék Bolygó"?

Sztálin elvtárs parancsára...

Már megint tele volt a borbélyműhely, szombat délután volt és jött a karácsony. Egy forint ötven fillér volt a legényes hajvágás, az édesanyám beletette a posztókabát zsebbe, s mondta, hogy jól viselkedjek. Mindig ezt mondta, még akkor is, amikor focizni mentünk a Pap utca ellen. Misi bácsi volt a falu egyetlen borbélyja, a műhely kicsi volt és mindig tele. Szerettem oda járni és ott hallgatni. A "keretekért" tűzbe teszem a kezem, a sztoriért viszont felelősséget nem vállalok. Bár minden lehetséges...

I.

Az öreg fázósan húzta össze a kopott lajbiját, fészkelődött is egy kicsit a szálkás széken, s

nehezen formálta a szavakat. Megint csak a háború, meg a politika volt a téma. A borbélyra várakozók, de Misi bácsi, a Mester sem igazán hitt neki, mert újfent csak ismeretlen, meg már jól ismert dolgokról kezdett el beszélni. Hogy mi is volt azon a voronyezsi fronton, a csúfos visszavonuláskor, a fogságba esésekor. Hallottuk, hallották már százszor - ezerszer, előre tudták a jól kinevezhető végkifejletet, hogy már arra jött haza: a feleségének két balkézzel jövő gyermeke is született. "Ugye, a kincstári kulacsban küldte őket, rumban oldva és tartósítva". Szó ne essék róla, azért tisztességen felnevelte mindkettőt a többi hárommal együtt. Mondták is

neki: ki tudja, hogy mennyit szórt el ő, fiút, lányt, akik még annyira sem szerencsések, hogy az apjukat láthatták.

Az öregnek elege lehetett a froclizásból, mélyen szipákolni kezdett, teljesen bevörösödött. Én voltam a vendégsereg legfiatalabb és legutolsó tagja, no persze azért, mert mindenki megelőzött, meg aztán nem is igyekeztem, s így rámförmedt.

- Gyere velem, hozok valamit!

Nagyobb ellenkezésnek nem volt értelme, mert még voltak is előttem, no meg különben sem vágytam a frissen, tehéntrágyával felkent, kihipózott ágyneműktől illatozó házikónkba, ahol persze a húgaimmal közösen skandált esti ima várt volna.

"Én Istenem!

Jó Istenem!

Becsukódik már a szemem...!" /

Szóval, mentem.

A lakása nem volt egy palota, nem volt egy royal kasztnis ágy, csak egy dikó volt, lópokróccal letakarva, amelynek deszkái közül elővett az öreg egy köteg paksamétát, fekete tintával írva, számomra ismeretlen betűkkel. Világéletemben nem láttam olyat, az egész firkálmány tele volt pontokkal, aláhúzásokkal, nagy C meg

kövér hasú T betűkkel. (Csak később jöttem rá, hogy ez a cill betűs írás.)

II.

1937. november 25. napján Moszkvában újra havazott. A Kreml előtti tereket, a vármonstrumban lévő hivatalok útjait folyamatosan tisztogatták az örezredhez rendelt foglyok, őrizeteseik. Sztálin elvtárs - szokásához híven - csak dél körül költötte magát a személyi titkárával, Posztkrisevvel. Az éjszaka megint nagy muri volt a Kreml déli szárnyában, ott voltak a Buharin házaspár, Litvinovék, meg szinte az egész PB. Hiába, a grúzok tudják a legjobb bort csinálni...

Sztálin elvtárs felöltözködött, a kissé már meggörbült lábára alig tudta felhúzni a török bagira csizmákat. Egyenruhát öltött és megitta a pohár teáját. Posztkrisev vigyázzban várta az utasításokat. Sztálin elvtárs nemigen szerette ezt a szikár, szálkás, csinyovnyik gondolkodású embert, de rá volt utalva. Több okból is ... Sajnos, sok mindent tudott ő róla, az öngyilkos feleségéről, de azt is tudta, - mert már kipróbálta -, ez az ember tud hallgatni. S ő sem szerette Nyikolájt, azaz a párt "kedvencét", Buharint. Tegnap megint sziporkázott.

Udvarias volt ugyan vele, Sztálin elvtárssal, sokszor "lesztálinelvtársozta" is, "népünk nagy vezetőjének" nevezte, de Sztálin elvtárs átlát a szitán. Sztálin elvtársat nem lehet az orránál fogva vezetni! Csak ne lenne olyan átkozottul csinos Anna Larina, az új felesége, akivel olyan jól kijönnek és akit többször arról biztosított, hogy a Nyikoláj a legjobb barátja.

Valamit azért mégis tenni kell, mert a Szovjethatalom nem nélkülözheti a Sztálin elvtársat, s mi aztán tudjuk, hogy Buharin meg a Mexikóban élő Trockij, az a szakállas zsidó már a létükkel is megkérdője-

lezik az ő egyedüli vezérségét. Igen, ott van az a Hitler, ő persze már leszámolt a porosz hadurakkal, agyonlövötte azt a homokos Röhmöt és ágyasait, az egész bagázsát is. Egy festőből lett Kancellár, a Führer, a Vezér! Sztálin elvtárs meg itt kínlódik ezekkel a bolsevik demokratákkal, akik azt hiszik, hogy...

Misi bácsi volt a falu egyetlen borbélyja, a műhely kicsi volt és mindig tele. Szerettem oda járni és ott hallgatni. A "keretekért" tűzbe teszem a kezem, a sztoriért viszont felelősséget nem vállalok. Bár minden lehetséges...

Matt előtt

Amúgy és emígy...

Amúgy azt tanultuk, hogy volt a "Big Bang", azaz a Nagy Robbanás, s kialakultak a csillagrendszerek.

Emígy meg azt tanultuk, hogy van Isten, volt Ádám meg Éva és volt a Paradicsom, ahonnét kiűztünk. Ha feltekintünk az Égre a csillagok megvannak, az isten vagy szikrája legfeljebb bennünk rejtőzködik.

Ám úgy mi magyarok vagyunk, s idestova egyezeregyszáz, (meg egy, vagy kettő éve) elindultunk a még akkor egységes Zöld Legelőnek elkönyvelt, (még térkép sem volt), a jurták és a kumisz paradicsomi völgyének tekintendő Volga - Káma völgyéből. Vajon hányan indultak el, s menyien érkeztek meg?

Emígy pedig még azt sem tudjuk, hogy az egyetlennek hitt, - ami most ünneplünk: millicentenárium! - avagy kettős honfoglalás történet-e? Kik nekünk, magyaroknak a hunok, mi közünk Attilához, az Isten ostorához, továbbá, - már csak mellékes kérdések - honnét származnak a székhelyek, a kunok, s valóban a besenyők, az ősellenségek üztek-e el az ázsiai hazából, illetve Levédiából.

Amúgy Magyarország története egy sikersztori, a kereszténység felvétele semmivel sem járt több, vagy kevesebb véráldozattal, mint a Shakespeare-drámákban az angolszászoknál. Sőt, mi még takarékosabbak is voltunk, legfeljebb Gertrudis királyasszony sajnálhatja, hogy a férje hosszabb ideig volt külszolgálatban (A Szentföldön), mint ahogy azt Bánk Úrral, s Petur bánnal egyeztették.

Emígy pedig Magyarország története a könnyek és véráldozatok története, emellett a mesék birodalma volt és maradt sokáig, talán mindmáig. Ebben az országban mindig legalább három embernek kellett meghalni, vagy legalábbis elkallódnia ahhoz, hogy a családból valamely leszármazó boldoguljon, s legalább három népfölkelésnek, forradalomnak, szabadságharcnak (Pozsgay után szabadon: tessék választani!) kellett lenni, hogy egy viszonylagosan normális békekötés, vagy kiegyezés megszülessen.

Amúgy Magyarország egy kiegyensúlyozott ország, amely hosszabb távon sohasem bírta elviselni a jobboldaliságot, a horthy-izmust, a Szálasi-fasizmust, de ugyanakkor a kezdeti tapsvihár után a sztálinizmust, a rákosizmust sem.

Emígy viszont a magyarság - kompország jellegéből adódóan, - a világ egyik legliberálisabb, ugyanakkor legkonzervatívabb népe is. (A tehetségről mos ne beszéljünk!) Miért? Mert a több ezer éves genetikai örökség részeként magunkban hordozzuk az egykori tajgai szél által arcunkba égetett szabadságvágyat, a deresre húzott jobbágy megalázottságában is feltartott fejét, kiköpését a hajdú meg a lefogó elé, de ugyanakkor a "megölő ellenségeikkel" is hajlandóak voltak lagzikban, avagy a faluszéli, vagy falubéli korcsmákban a békepotharat meginni, a békecsókot elcsókolni.

Amúgy mi magyarok szeretjük egymást, különösen akkor, ha semmi érdekünk nem fűződik ahhoz, hogy ne szeressük a felebarátunkat.

Emígy mi magyarok nem igazán szeretjük egymást. Mert éppen a tajgából jövet - vagy talán a Kárpát-medence felé tartva, ott a szűk Vereckei-hágónál - ne adj Isten a kalandozásaink során, megtanultuk, hogy tegezni, a tegezből nyilat elővenni és azzal célt is megkeresni, sőt löni, - Istenem segíts! - még el is találni, csakis, és kizárólag... egyedül lehet...

Amúgy pedig meghalni, ha eljő az idő, így is úgy is, - s megint csak ismét - egyedül kell, nemzetiségre, párt - és hitvallásra való tekintet nélkül.

Ságvári - Show!

...Óh!

1997. december 19. napján - immár hagyományosan - Ságvári napot tartottak a Kazincbarcikai Egressy Béni Művelődési Központban. Az ügyben, a legszebbik nagyobb leányom miatt - mint szülő -, én is érdekelt voltam. Ennek dacára próbálok valami "közírót" Önök elé tární.

Az egész előadás-sorozatban előjött, ott bujdokolt a "karint-hizmus", a "Tanár Úr kérem! Én készültem!?" gondolat.

Való igaz! Ezek a gyermekek készültek, s nemcsak önmagukból, a tanáraikból is jól felkészültek. Talán túlságosan jól, s ezért kicsit feleslegesen, felületesen!

Annak idején Osváth Tanár Úr, a "NYUGAT" szerkesztője azt kérte (követelte!) a megbízott kritikusától, hogy valahogy olyan szerkezetben írja meg a színi - mozi, vagy könyv - kritikáját, hogy: ez az ami tetszett, s ez az ami nem. Mert a közönség nagy többsége - nem számítva most az etnikumokat - magyarul tud is és szeret is olvasni, főként pedig megérteni valamit. Ezt az intelmet követném:

Tehát: ami tetszett:

- Tetszett a legfiatalabb korosztály, az elsősök (a "hatosztályosok" elsőseinek!) bemutatója, mert szüzies, friss, ártatlan és jó humorú volt. Ott és

azon az előadáson éreztem - no meg még a gimnáziumi ének-
kar csodálatos dalait hallgatva
is -, hogy néha Magyarorszá-
gon is jó magyarnak lenni.

- Tetszett: a fiatalok felké-
szültsége, az egyes "betétek"
majdhogynem profi előadás
módja.

- Tetszett: a koreográfia, a
dramaturgia, annak minden
bakija, minden amatőrsége el-
lenére.

- Tetszett: hogy a "ságvári-
sok" komolyan vették és csi-
nálták, amit előadtak.

- Tetszett: hogy sok szülő, is-
merős, rokon, vagy "volt ság-
váris" nézte, tapsolta végig az
előadást.

- Tetszett: hogy volt egy
"Ságvári Show" 1997. évben
is, s remélem lesz még jövőre
is!

Ami nem tetszett:

- nem tetszett a "nem diákos-
di", a hacsek-sajódsi, az egyéb-
ként valóságos illúziót (!) kel-
tő sztriptíz, a kocsmajelenet. A
sztriptíznél sem a hölgy alakja
és mozgása ellen volt kifogá-
som, sőt ...no de talán ezt még-
se Így és főként nem itt,
mert a diákálmaink megérnek

néhány éjszakai párnacsücsök-
rágást. No persze ennek meg-
ítélését inkább rábízom az ott
jelenlévő apukákra, anyukákra.

- nem tetszett az esetenként
megnyilvánuló és nem ter-
mészetes érzelmekből fakadó -
az egyes tanárokkal kapcsola-
tos szervilista elfogultság. Itt
persze nem, s most már hadd
mondjam ki a nevét is: Hidas
Gábor tanár úrra gondoltam,
aki nemcsak miniszteri kitün-
tetést, hanem annak egyik ma-
gasabb fokozatát: mondjuk egy
POLGÁRMESTERI DICSÉ-
RETET is megérdemelne a vá-
rostól. (Erre mondta régen egy
barátom: a kitüntetések nem
akkor és azért adják, amikor és
amiért valóban rászolgálnánk,
hanem úgy nagyjátalában
"posztthumuszt", ennek hiányá-
ban: amikor ránk kerül a sor.)

- nem tetszett még a vidékies
színpad-technikai megoldások,
a profizmus hiánya. Ez viszont
nem az összességében csodá-
latos estét szerző ságvárisok,
diákok, tanárok kontóját terhe-
li.

Summarum: Ez igazi jó mu-
latság volt, szeretném ha jö-
vőre is részem lenne benne!

Halló! Itt vagyok...!

Vagy nem vagyok?!

Az egész történet úgy kezdő-
dött, hogy elhatároztam, egy
bizonyos ügyben felhívom a
Berentei Általános Iskolát.
Most már tudom, nagyon rossz
döntés volt...

A MATÁV Rt. által kiadott és
mindmáig a legújabb, 1997.
évi telefonkönyvben ilyen cím-
szó Kazincbarcika városban
nem szerepel, és ugye Berente
helység a térképen sincs. Sebj
Tóbiás, majd segít a Tudakozó
(új száma: 198, persze fizetni
kell a szolgáltatásokért!)

A minden bizonnyal nagyon
csinos kisasszony az igazán
kellemes hangján arról tájé-
koztatott, hogy ő Kazincbarci-
ka összes iskolájának telefon-

számát megadja, de ne csinál-
jak vele rossz tréfát, mert Be-
rentén lehet, vagy lehetett
ugyan iskola, de azért még-
sincs. Meg - csak úgy hivatal-
ból és az én felvetésemre -
különbben sem érdekli, hogy
esetleg oda jár, vagy nem jár
tanulni, okulni, felejtteni körül-
belül 3-400 gyermek. Ez az én,
az oda járó gyermekek, illetve
a szüleik egyéni problémája,
mert ami nincs a MATÁV-nál,
az nyilván nem is létezik.

Ez volt az első forduló, gon-
doltam: futunk még egy kört,
nehogy azt mondják, hogy...
Hívom a BC Rt. központját,
ahol már valamilyen okból
ismerős volt Berente neve, de

iskoláról, telefonról ők sem tudtak. Kapcsolták ugyanakkor a Borsodi Energetikai Kft-t, mert hiszen mégis csak két szomszédvár.

Beléptem immár a harmadik kaukázusi krétakörbe, ahonnet megint csak nem volt sem kiút, sem megoldás, úgy ahogy azt Brecht leírta.

Berentén nincs iskola, vagy ha van is, telefonja az nincs, tehát iskola sincs, s különben is... szórakozzak a hozzám illő hölgyekkel, fiúkkal, marslakókkal, (ő rámbízta a döntést: szabadon választott!) - de ne Ővele!

Azért végül igazán rendes volt, mert mondta, hogy kapcsolja a Berentei Idősek (Nyugdíjasok?) Otthonát, hátha ők, de

csak ők! tudják megmondani, hogy mit is akarok.

Happy End nincs?

De van! Mit ad az Isten ? ...valóban itt értem be a révbe.

Kiderült, hogy mégis van Berente városrész, van neki iskolája, annak is van önálló telefonja, telefonszáma, igazgatója, - igazán kedves asszony!, ezt komolyan mondom! - s van költségvetése, vannak tanítói és tanárai, tehát létezik.

Azért még nem egészen, csak úgynevezett de facto, s nem de jure, mivel a MATÁV Rt. még nem tud róla. Hogyan is mondta ezt klasszikusan Ady Endre az ő Lédájának ?!

“Általam vagy, mert meg én láttalak!”

Sakkozunk ...?!

Az immár megváltozhatatlan tény szerint 58 éves korában, 1997. április 11-én, a Költészet napján meghalt Horpácsi Sándor író, újságíró. Nyugodjon békében! Isten veled, Sanyi!

Csak azoknak mondom, akik nem ismerték, mert ilyenek is lehetnek - remélem kevesen -, hogy Horpácsi Sándor Borsod-Abaúj-Zemplén megyének, de az egész északi régiónak különösebben nem elismert, kitüntetést sohasem kapott, ugyanakkor mindenképpen meghatározó egyénisége volt, akinek legendás “elkésési szokásai”, a megbízhatatlanságában is sziklaszilárdan vallott és átélt nézetei, az embersége és utánoz-

hatatlan, “demokratikusan cinikus” stílusa gondoskodott az úgynevezett “ horpácsi jelenség” kialakulásáról.

Kedves Sanyi! Az életpályád megírására most még nincs hangulatom, az irodalomtörténeti tények felvázolására idő és főként dokumentumok kellenek. Én, aki kamaszfejjel, úgy 15-16 évesen ismertelek meg, laktam és csak úgynevezett al-bérletben éltem a “celládban”, ihattam veled bögreszám a méregerős kávédat, szívhattam a napi három doboz Simfoniád staubjait, olvashattam az egész létező magyarságot átfogó, de német, francia, indonéz és trinidadai (meg az Isten tudja

még, kiknek írtál!) levelezéseid, most mégis egyetlen napodra (estédre?) emlékezem.

Valamikor 1970. januárjában, az esti órákban, a Miskolc, Nemzetőr út 17. - ben a sokadik közös sakkpartinkhoz ültünk le. Ha jól emlékszem, Téged akkor rúgtak ki sorozatos elkésések miatt - nem ez volt az első és utolsó hasonló intézmény - a görömbölyi iskolából, az általad fanyarul emlegetett "gyermek megőrzőből", én pedig valahol a DIGÉP - ben húzhattam a kábelt, mint vilanyszerelő. Fáradtak és reménytelenek voltunk.

Felraktuk a figurákat, nekem adtad a kezdés jogát és Karinthy szellemében mondtad, hogy "Őn döf!"

Ez valóban bikaviadal volt, hajnal fél hatig tartott, s ha jól emlékszem az eredmény olyan 19,5 - 18,5 lehetett a javamra. (Az első partit - talán koromnál fogva - mindig én nyertem, s ez volt a döntő!)

Közben beszélgettünk! Nem dicsekvés és álszenteskedés miatt mondom, de szesziesített sohasem ittunk, - csak kávé, de azt literszámra! - s általad anekdotaként mesélt történetcskékből számomra is kinyílt

a világ. Én akkor még az összejtjeimből eredően lázadó vadkommunista voltam, Te pedig a nevedre is rászolgálva - ugye Mikszáth Kálmán bácsi is Horpács községben érezte magát a legjobban! - a tanult, kicsit megkeseredett demokrata, a nagyvilági magyar és az igaazi humanista.

Eljött a hajnal! A bábukat összesöpörtük, mert Neked még meg kellett írnod az aznap, talán a Tiszatáj, talán a Napjaink főurait által megrendelt könyvrecenziódat, én pedig két Kassák Lajos által hozzá írott levéllel - a reggeli újabb kábelgödör ásás reményében - fél órára az ágyba bújhattam. (Vajon hol vannak, megvannak - e ezek a valódi irodalomtörténeti értékeket képviselő levelek?!)

Tudom, aznap megint elkéstél az új iskoládból, s megindították ellened a sorrendben huszonnegyedik fegyelmet, én pedig a kábelárok kiásási norma nem teljesítése miatt fiztettem a brigád aznapi sörfogyasztását. Hazaérve este azért újra leültünk a sakkasztalhoz, s megint csak 23-22 lett a végeredmény. Akkor még neked is eljött a hajnal....

In memoriam

JFK...

1963. november 22. napján Sajóvámoson semmi különös nem történt.

Saját méreg...

Mostanában divat a nosztalgiazás, az egyik Borsod megyei lapunkban is egyre több cikk jelenik meg a történelmileg kellően még nem értékelhető Kádár János mindennapjairól.

Mivel nekem is - mint Mórickának - mindenről eszembe jut valami, megosztom Önökkel az egyik, hallomásból ismert, de a közlegő "Dohányzás Elleni Nap"-hoz kötődő sztorimat. No, nem nagy ügy az egész, de azért lehet adalék egy ember életéhez....

Annak idején Kádár János meglehetősen sajtóviszhangosan fogadta Hammerlt, az Occidental Petroleum Com-

pany nagyhatalmú és már Vlagyimir Iljics, Joszif Viszarono-
vics, Nyikita Szergejevics és Leónyid Brezsnyev mindenható első - és pártfőtitkárok által is melegen ölelgetett tulajdonosát...

Mr. Hammerl tudta, hogy az akkor zeniten lévő Kádár szenvedélyes dohányos - talán csak ebben hasonlít hozzá Mr. Gyula Horn! - s előzékenyen megkínálta őt az akkor még csak PEVEX, TUZEX és magyar szállodai dollárboltokból ismert, eredeti Kent cigarettával.

Kádár meglehetősen fitymálva nézegette a csicsás búzrudakat, az "5 éves Tervhez", de még az áldott emlékü és Kelet-

Európában méltán elismerést kiváltott "Fecske" cigarettához sem hasonlító nőies dohányterméket, majd büszkén elővette a - ha jól hallottam! - Sátoraljaújhelyi Dohánygyár által gyártott piros "sympho-

niáját", egy doboz győri gyufával komótosan és élvezettel rágyújtott, majd a tolmács felé fordulva megjegyezte:

"Mondja meg Mr. Hammerlnek, hogy én saját méreggel dolgozom!"

VÁLÁS

MAGYAR

MÓDRA...

(mensam et portam)

Hogyan váljanak a nők ?

Tisztelt Olvasók!
Egypár évtizedes jogászi tapasztalataimat adom itt közre - meglehetősen sovány tiszteletdíj ellenében - azon honfitársnőimnek, akik sikeresen és férj - uraimék ügyvédjeit falhoz állítva kívánnak régen megunt, avagy csak újra elcsábítani kívánt házastársuktól megválni. Aki mégis úgy érzi, hogy használható tanácsot kapott, úgy a nekem járó tiszteletdíjat szíveskedjék valamiféle jótékony célra megküldeni.

Hogyan kell előkészíteni egy házassági elválást?

Karinthy Frigyes örökérvényű mondása szerint a férfi és a nő

sohasem tud megegyezni, mert mind a kettő mást akar: a férfi a nőt, a nő pedig a férfit. Ezen kibékíthetetlen ellentmondás feloldását - hál' Istennek - sem kormányfők, sem az érintett egyik fél sem vállalta, így módon még mindig biztosítva van a válóperes ügyvédek megélhetése. Minél nagyobb a vagyon, minél nagyobb a balhé, annál jobban megy az ügyvédnek.

No, de hát mi magyar nők nagyvonalúak és fortélyosak vagyunk.

Tételezzük fel, hogy én vagyok a feleség, a Mari!

Van két gyermekünk - OTP-sek szegények -, no meg az-

után két szoba, konyha,téri lakásunk. A férjem már akkor is ivott, amikor elvett, de akkor olyan jópofa volt. Hú de boldog voltam, amikor jöttek a falubéli, meg a bányász haverok, s ott aludtak a szőnyegpadlón, mert nekünk az is volt.

Azután meg jöttek a gyerekek. A férjem egyre többet ivott, meg bántott is, de nem csak úgy, szóval... Eleinte nem sírtam, mert ebből láttam, hogy szeret. Aztán egyszer elég volt, mert mondta a szomszédasszony, meg a Párt is.... Hogyan kell elválni?

Kitaláltam, íme:

- Az elhatározás kezdetén jelenj meg a lépcsőházban, környezetben csapzott hajjal, hálóiingben, fordítva felvett papucsban és a soha nem látott ismerősödnek fájdalmasan köszönj jó napot!

- Ha addig sohasem vitted le a szemetet, minden reggel a műszakkezdés idejében ötször - hatszor vidd le a szemetes vödöröt, s minden hazatérő lakótársadnak kissé kisírt, de sexis szemmel "jó szerencsét" és kellemes hétvégét köszönj.

- Amikor a férjed teáltalad is jogszerűen megfenyít, (mondjuk azt: mérges!), akkor zárkózz be a szobádba, s hívd fel a háziorvosodat, hogy valamifé-

le nyavalya bujkál benned, majd rövidesen felkeresed.

- Amikor a férjed kivételesen józanul és virággal állít haza, azonnal rohanjál ki a lépcsőházba, s kiabálj segítségért, mivel méltatlanul bánnak veled és kérj befogadást a mit sem sejtő szomszédától. Ennek előnye a tárgyaláson, hogy mindketten józanok voltak, de a férjed úgy el lesz halva, hogy a kérdőre vonó szomszédasszonynak még hebegni sem tud. (Tehát akkor is részeg volt!)

- A gyermekeiteket már az anyatejjel együtt arra kell nevelnetek, hogy egyedüli nemzetalakító - és fenntartó faj a női nem és ezen belül is az anya, az egyedüli kötelező irodalom az Elektra és a Capillária, s egyébként is a legközelebbi megsemmisítendő egyed az apátok. Még elfogadhatjátok a "cél szentesíti az eszközt" elvét is, szűken értelmezve.

- A válóperes tárgyaláson kifejezetten a szomszédunk hajléktalan barátja, a Józsilajos által guberált kukás nagykosztumban szabad megjelenni, két hónapos idegkimerültségű állapotot rögzítő táppénzes papírral a kézben, ezzel is jól kitüntetve elesett állapotunkat. Nem árt, ha az ellenfelünket, a férjünket, az előzőleg jól megfizetett házibarát vagy őrző -

védő által - pénzt, vagy a nemzetközi piacon ezt helyettesítő eszközöket sem kímélve - a város előkelő, s mondjuk a bíróság tagjai által is látogatott egyetlen bárjában jól berúgatjuk. Hadd lássanak valami corpus delictit a szegény ünlők is, - hisz ezért fizetjük őket.

- A házasságunk felbontását követően, mély lélegzetek és csak a hatodik lépés után libbenjünk ki légiesen a tárgyalóteremből, a reánk váró barátunkat még ne az ajtóban, csak a legközelebbi presszóban csókoljuk szájon, mert az esetlegesen látottak az ősi *tai kínai* közmondás szerint az elvált

férjek vérnyomását és vércukrárt nem igazán csökkentik.

- A házasságunk felbontását követően, különösen, ha sikerült egy szál gatyában, a házasságkötéskor magával hozott 3 darab könyvvel együtt felszerelve kiebrudalnunk a férjünket, eljő a kaszálas időszak, amelyet a gyermekek közreműködésével gyűjthetünk igen magas gúlába.

Minden egyes láthatási időszak alkalom arra, hogy akár Paganinit játsszunk volt kedvenc férjünk idegszálain.

A jóból is megárt a sok, Tisztelt Hölgyeim!

Erről egy más alkalommal beszélünk.!

Emlékezzünk!

Ajánlás: Horn Gyula
és Vladimir Meciar Uraknak!

“Uraim! A nemzetiségi kérdés én vagyok !”

Mottó: *Annak idején, XVIII. század delelőjén a
“Napkirály” “Rue du Soleil”, XIV. Lajos,
- elúnvá már miniszterei fecsegését az
“államérdekek”-ről, azt vágta egy nép, de
egyben a történelem szemébe is,
”Messieurs! L’État ce moi!”*

- azaz

“Uraim! Az állam én vagyok !”

Ezen történelmi aforizmát segítségül hívva, bár sokkal kevesebb értelmi, annál nagyobb érzelmi megalapozottsággal, de még annál is vakmerőbben kijelentem: már régen elkezdtem azt hinni, s - ez minő szemtelenség! - most már terjeszteni is, miszerint a két lábon járó és mindmáig megoldatlan “nemzetiségi kérdés” ÉN vagyok. S mint ilyen, igen

jelentős közép-európai politikai kérdés, egyre jobban *éleződöm, sőt fokozódom*, sőt, lassan - lassan a hágai bíróság aktuális aktájává válok, mert valamit nekik, a jól fizetett bírának is csinálni kell azért a marha nagy pénzért.

Ne tessenek azonnal mentőkért és elmeorvosért kiáltani, mert amit mondok, mindjárt be is bizonyítom...

Szíveskedjenek csak morfológiailag pár minutumig elgondolkodni: ugye a címlapon ríktó nevemből is jól megítélhetően (sok ilyen nevű, jól tehetően, s annak idején, legalábbis a pusztán már rangot is adó ruhadarabot ismerem meg gyermekkoromban!) a vezetéknevem nem vitásan ősi szittya, legalábbis etelközi magyar eredetű.

A családfám kikutatására és kutyabőrre vetésére is nyugodtan áldozhatnék pár tízezer forintot! Minden bizonnyal találnék olyan "történészt", aki valamely bánáti-bácskai mezőváros levéltárában (mert ki a fene merne manapság Szerbiába utazni mindezt leellenőrizni!) rábukkanna a Czifra, vagy divatosabban: Cziffra család - s most tessék csak figyelni: következik egy szakszerű heraldikai leírás, a gyerekek is nagy tanuljanak! - : függőlegesen kettéosztott, egyenlő szárú, kissé ívelt, háromszögű pajzs jobb mezőjében egy azóta eltűnt apátsági leiratban is megörökített végvári vitéz a bal kezében kopjafát, az azt római légios módjára átkaroló, de kissé satnyább izomzatú jobb kezében a levédiai besenyőktől zsákmányolt, csikóbőrös kulacsot tartó, ősi címerünkre. Mindez ugye ékesen bizonyítja

na, hogy a magyar őseim már igen régen idegesítik nemcsak a leigázott és azóta emiatt kihalt törköket, besenyőket, bolgár-törköket, hanem Európa kultúrnépeit is, így többek között a legpatinásabb ma élő eurofajokat, a dáko-románokat és a ma már tudományosan bizonyított, közvetlenül a homo sapienstől származó Szvatomluk, illetve Jánosik (na tessék, még egy rokon! kapcsolat!) nemzetséget is. (Ugye kedves Jan Slota!)

Persze, nagyon - nagyon vigyáznom kell ezzel a leki-csinylő ironizálással, mert saját magamat és őseimet köpöm szembe....

Ugyanis tagadhatatlanul, legalább, illetve, ahogy szokás mondani, "mintegy" 50 %-ban lengyel - tót vagy csak lengyel!... ez volna a jobb! /vagy csak tót (mondjuk akkor azért szépen, hogy: szlovák) vér csörgedez az ereimben, hiszen a szegény édesanyám ősei valamikor - ha hinni lehet a históriáknak, az egyik, vagy másik (hisz volt sok!) nagy kole-
ra, vagy pestis járvány után, de az is lehet, hogy még a tatárdúlást követően - az ország legszegényebb, de ugyanakkor a leggavallérabb ifjakat termő (lásd: Mikszáth!) magyar vármegyéjéből, Sárosból, vagy a

lengyel határvidékről telepítettek le Sajóbesenyőbe.

Lehet - e csodálkozni, hogy ez a két antagonisztikus (tűz és víz!?) vérelegy, vagy divatosabban, á la Torgyán: "vérpatak" azután már a születésemtől kezdve folyamatosan civódik, sőt párbajozik bennem, s hol az egyik, - ez a gyakoribb! - "tótocskázza" le a másikat, hol másik próbálja elterelni holmi "C variánsokkal" az artériáimat. Gondolhatják, az egész életem így nem más, mint állandó küzdelem az infarktusz, a stroke, a szélütés ellen, s még bírósághoz sem fordulhatok, mert ott ütne meg igazán a guta...

A családi emlékek szerint - mivel nagyszüleim és a falu népe is inkább ezt a magyarral kevert tót nyelvet beszélte - három éves koromig csak tótul értettem és gagyogtam.

Mindaddig persze, amíg szegény apámban felül nem kerekedett az egyetlen államalkotó nép, a magyarok Istene és büszkesége s a szülőfalumba haza nem vitt. Természetesen azután már nem is engedett el huzamosabb időre Besenyőbe, amíg meg nem tanultam magyarul, s el nem felejtettem tótul.... (Sajnos nálunk(!) abban időben(!) ez már csak ilyen parallel és közoktatásilag

is támogatott gyakorlat volt...) Ha magyar vagy, beszélj csak magyarul, vagy szégyenled?!..., hogy az anyád.... (No tetszik látni, már itt is van a nemzetiségi önkonfliktus! Mindezt leírva: eddig két macska vagyok és játszom egymással! Már most mondom, nem sokáig!)

Az etnikai villongásoknak nagyobb helyi konfliktusba torkollását azonban nem az egyik, vagy másik vérfajtám (summa summarium: B. Rh. neg.) békésebb természete, vagy fáradékonysága, hanem egy önmagában tragikus, de végül a megoldást is magában hordozó, ugyanakkor újabb, az egész problémát már "európai síkra" terelő, egy pszichiátrián dolgozó öreg adjunktusnak is legalább két nagydoktori disszertációra alkalmas témát adó esemény akadályozta meg. Még csecsemőkoromban teljes vérátömlesztést kaptam, s mivel elég ritka vércsoportból származom, mit ad Isten, ki volt a donor: egy, a II. világháború után hazánkba szakadt - maradt, valódi német-árja. (Hogy milyen alakulatban szolgált a Führert, arról nem szól a családi fáma, így hát még reménykedek, hogy talán mégsem ott...!)

Szegény apám elbeszélései-
ből ismerve a történeteket, a
véradó németnél csúnyább em-
beri lény - most ne említsük a
rudabányai ösleletet, szaknyel-
ven: a Homo Rudeo - Pitecant-
ropust! - nem taposta még a
Sajó - völgyét, s ezért aztán az
édesanyámmal is kibővített
konzíliumot kellett összehívni,
hogy rá tudják beszélni a
transzfúzió engedélyezésére...
(Szó se róla, utána is többször
említették - különösen, ha jó
okuk volt rá -, hogy ők bizto-
sak benne: nemcsak a gének
hordoznak átörököltöket, hanem
talán a vérplazma is!) Ez
lehetett nálam a "Harmadik
Bécsi Döntés" - Miskolcon.

Így aztán már csaknem negy-
venöt éve személyesen vagyok
a Genus Tripartitum, az élő
Nemzetiségi Hármaskönyv, s
vívom örökös etnikai harcai-
mat, mert néha - néha, sokszor:
- szövetséget kötök a némettel
a tótok ellen, s ezért belegye-
zem a Monarchiába, ugyanak-
kor utálok német gyarmat len-
ni, - örök - és megbonthatatlan
barátkozást folytatok a szlová-
kokkal és építem velük - no
nem a gátat! - hanem a Duna -

menti Konföderációt, Kossuth
apánkkal, - egymás után és
egymás mellett, sőt egymás
ellen küzdök a pánszlávizmus,
a kisantant, az árja felsőbbren-
dűség és a porosz gőg, a ma-
gyar irredenta - sovinizmus el-
len, lakosságcsereket, vám - és
valuta szigorításokat tervezek,
hajtok végre, - ácsingózok a
svábok pénzére, kölcsönt kérek
és nem merek kölcsönadni,
mert úgysem adják meg, - sira-
tom a Tátrát - Fátrát és a Kár-
pátokat, mert elvették tőlünk, s
néha búsulom az Alföldet,
mert a nyugatiak lenéznek / bár
megfizetik) az ott termő csi-
kós- szilajságunkat, délibáb-
jainkat, a milliós exodusunkat,
- sajnálom a Sajó-völgyét, mert
- no, nem azért, mert meg-
maradt, hanem mert szegény-
nek maradt meg s mert a Sajó
nem az Alpokban ered és mert
nem a Lajtán túl folyik.

Egyébként igen-igen jó dolog
Közép-Európában élni, mert
legalább olyan tiszták, nyomon
követhetők itt a vérvonalak,
mint egy angol királyi istál-
lóban nevelkedett, törzsköny-
vezett arabs telivérben...

SZÁZ ÉVES

A MOZI

A mozitól az HBO - ig (emlékezések)

I. fejezet: a MOZI kezdete

Annak idején - még az ötve-
nes évek derekán - a mozival
S. község kutúrházában talál-
koztam.

A mozi földszintes, paraszt-
háznak épült építmény volt, de
volt benne jegyszedő - az ál-
dott emlékü Petercsák néni - s
volt a gépész, Cs. tanár úr, a
kántortanító - aki néha véletle-
nül "elszakította" a filmet,
amikor szerinte nem odavaló
filmjelenetekre került sor.
Ilyenkor, a szalag összeragasz-
tásáig, körülbelül félóra szünet
volt.

A jegyek megvétele is cere-
móniálisan, a falu erkölcsi ér-
téktrendjének megfelelően tör-
tént. Tudtuk, mert mondták,
hogy a hátsó sorokba (a söté-
tebb helyekre) csak a jegyben
járók vehetnek jegyet, s ha va-
laki "oda sunnyogott", nyak-
leves járt a kíváncsiságáért.

Általában a vasárnap délután
a falu lakói és fiatalsága is -
bármily furcsa is ma már - a
szülei lakóházában töltötte el.
Ilyenkor készítették elő a ház-
nál lévő állatok esti takarmá-
nyozását, majd úgy 3 óra táj-

ban megindultunk a moziba jegyet venni. Micsoda izgalom volt: lesz - e jegy?

A mozi - mint, a megtestesült világjelenség, ablak volt a világra - nagy élmény forrása és megvalósulása lehetett, aki elérte.

Annak idején a szovjet és a jugoszláv filmek voltak forgalomban, elvétve akadt egy-két magyar, külföldi, (amerikai, francia) film.

A szovjet (partizán) filmek jellemzője az volt, mint a mostanában is mindent átható amerikai cowboy filmeké: nem töltöttek, csak lőttek. Egy kom-szomol-jelölt szovjet katona képes volt akár egy egész német hadosztály megsemmisítésére is. Azután végül megkapta "túlbuzgósága" megérdemelt büntetését is: felvették a Pártba, s övé lett Maruszja.

A szovjet partizán filmekkel együtt, azt kiegészítve - de fokozva a hatást - jól megfér a hatvanas évek elején már nézhető "IVANHOE" és "TELL VILMOS" televíziós sorozat, amelyet néhányan a falu "újjgazdagjainál" a KÉKES típusú televízió 1 Ft/óra díjazás ellenében volt szerencsénk megnézni.

Éreztük, hogy a mozi változik, bár még nem ismertük nagy alakjait (Greta Garbo,

Chaplin, Kabos Gyula, Gerard Philip, Marilyn Monroe, John Wain sbt.), de egyre több amerikai, főleg francia és olasz új hullámbeli filmet láttunk.

Most már bejártunk Miskolcra, az akkori nagy vonzaskörzetbe, ahol premier filmszínházak is működtek, s micsoda élmények adódtak, különösen, ha mindez tanórák alatt történt.

Úgy emlékszem, hogy ekkoriban mutatták be (többek között) az alábbi filmeket is:

- Hamlet (amerikai és szovjet változat)
- Udvari bolond (amerikai)
- Fekete Tulipán (Gerard Philipp)
- Kenyér, szerelem,... (sorozat)
- Királylány a feleségem
- Szállnak a darvak, (szovjet)
- Ballada a katonáról (szovjet)
- Stan és Pan (sorozat) stb.

A mozik ekkor túlszűfolt és közösségi élményt jelentő épületek voltak, a kultúra tárgyi forrásai, ahová érdemes volt betérni. Igaz, néha káromkodtunk az előttünk ülő magas és sapkás, netán kalapos ipsére (hölgyre), aki ráadásul menetrendszerűen elénkborult a kedvesére is. Erről jut eszembe ... ha mellettünk is ült egy kis szőke, semmi baj sem lehetett...

2. fejezet: a Nyitás és a Hódítás

Eljött az amerikai film, s Hollywood csillaga!

A film egy álomvilág, egy kitalált egyéniség megvalósításának egyik, de üzleti szempontból talán a legoptimálisabb, ily módon egyedüli lehetséges alternatívája, amelyet csak jól meg kell írni, jó színészekkel le kell forgatni, s a cellulóz szalagot - minél több kópiában - arra szolgáló masinán le kell vetíteni. A többi a néző dolga és felelőssége.

Volt időszak, amikor a mozi az új információ és élményszerzésének fontos helyisége - a leendő "Új undok" értelmiség találkozóhelye is volt. Ebben az időszakban - a hetvenes évek elején - "sikk" volt mozi-ba járni, különösen az új magyar filmek bemutatójára. Jött Jancsó, Bacsó, Kósa, Fábry, Mészáros, Szabó, Gaál, Gazdag Gyula, stb.

A magyar filmgyártás-, és játékszás soha nem alkotott ilyen nemzeti- és nemzetközi szempontból is maradandót, mint ebben az időben, amikor egy ezeréves nemzeti múltat vetett össze egy nemzetközi viszonyulásban, ugyanakkor világ-színvonalú minőségben. Ámul-

tak is rajtunk keleten is meg nyugaton is, bár tudták, nem bírjuk sokáig....

Természetesen, a mozi világában is meghatározó a pénz!

Ha annak idején Montecoculi tábornagy úgy a Buda várának visszafoglalása magasságában, tehát úgy az 1680 - as években azt merészelte mondani, hogy "Felség, a háború megindításához háromszor egy dolgot kérek: pénzt, pénzt és pénzt!, úgy a WB avagy az MGM, illetve a PP (Paramount Pictures) is ezt a taktikát alkalmazta.

Csak nem képzei a Tisztelt Olvasó, hogy a "Keresztapa", a Robotzsaru, vagy a "Terminátor", illetve az egyéb Arnold Schwarzenegger filmeket, ahol egyetlen gépkocsi felrobantásos jelenet felvétele 3 millió dollárba kerül, a producerek a világ valamennyi filmforgalmazójánál nem előre körbejárt üzleti szempontjai alapján rendelnek, szerződnek?

A hollywoodi filmgyárban a filmek ma már számítógépes módon modellezve előre megkonstruált érzelmi, értelmi, szexuális igényeket kielégítendően készülnek, a maximális technikával, a maximális fo-

togenitással, tehát a legteljesebb életszerűséggel. Ezért ma már minden ország elveszítette versenyképességét az amerikai filmgyártással szemben, s ezt a következő évszázadban nem is nyerheti vissza.

A mozi első száz évének ünnepe lassan a végére jár, a magyar televízióban találkozunk ugyan olyan filmalkotásokkal, amelyek többé-kevésbé

reprezentálták az elmúlt század filmalkotását, illetve megadták a nosztalgiazás lehetőségét.

Félni csak az elkövetkezendő 100 évtől kell, mert nem biztos, hogy lesz mozi, s az meg különösen nem biztos, hogy lesz a mozifilmeknek nézője.

A jövő generációját a múlt örökségébe is ajánlva

A halottak napja....

A halottak napja igazán az "Élők napja". Mert a még most élőknek kötelességük emlékezniük a saját és mások halottjairól. Ha már ez sem lesz, emberiség sem lesz, mert ez a homo sapiens, az értelmes ember létezésének egyik legfontosabb attribútuma, lényege. Vagyok, mert emlékezem, és leszek - még egy darabig - amíg emlékeznek rám!

Mindenkinek vannak drága, igazán hiányzó, s nem oly drága, de mégis hiányzó halottjai, akiknek hiányát csak a haláluk után érezzük meg. Amíg közöttünk vannak, addig veszszünk velük, lenézzük, magunkat mindig is nagyobbnak tart-

juk. Amikor meghalnak, rádöbbenünk, hogy űrt, igen nagy űrt hagytak maguk után, s bennünk is....

A Halottak Napján virágot, koszorút veszünk, gyertyákat, amelyeket - ha megtaláljuk e mai *sírvárosokban* azoknak a sírját, akiét keressük - meg is gyújtunk. Nem jutunk el minden halottunk sírjához, mert egyrészt nincs rá időnk, másrészt az egész halottasnap megemlékezéseinknek liturgiája, forгатókönyve van, amelyhez ragaszkodunk. Így hozta a szokás, meg az időrendünk....

Akihez el kell mennünk, ahhoz ennek megfelelően el is jutunk, lesz a síron koszorú, kri-

zantém, gyertya, lesznek ott hozzátartozók, ismerősök, akiknek szintén benne a van programjukban és lesznek a gyermekeink is, akik szokás szerint - még talán tőlünk örökölték - fognak is tüzeskedni, rendetlenkedni. És ez így is van helyén...

Én most azokról a halottainkról szeretnék megemlékezni, akiknek a sírjához már régen készülünk, nagyjából körülbelül tudjuk is, hogy mely temető melyik parcellájában fekszik a temetésén látott hant, de fogadkozásaink ellenére sohasem jutunk el oda. Sem a mostani Halottak Napján, sem máskor!

Ilyenkor - talán - mindenféle bolyongások, kérdezősködések nélkül is, már ami a sírdomb megtalálását illeti - ha máshol nem, hát odahaza, lehet egy pohár sör mellett is! - egy hosszú, vastag gyertyát meggyújtani és emlékezni: Önre! Rád! Rátok! Életünknek már oly nem élő, de velünk még mindig játszó szereplőire.

Tudom, sok gyertyát kellene meggyújtani!

A halottaink békén szeretnének nyugodni, mi pedig szavakban békén, igazából izgalmasan szeretnénk élni. Az Isten legyen mindkettőnknek - élőknek és holtaknak is - irgalmas!

DISCÓ- -BALESETEK....

Mindez már egy "lerágott csont", a napilapjaink tele vannak az 1990-es évek jellemzőjeként számontartott úgynevezett diszkó balesetekkel, amelyek lényege, hogy felfokozott hangulatban saját, vagy apukától kölcsönzött gépjárműbe ülve a vezető elveszíti uralmát a kocsin felett, s nekirohan az első ki nem térő villanyoszlopnak.

Ha csak ennyi lenne a mondanivalóm,

feleslegesen ültem le az íróasztalhoz, mert ez közismert és el sem lehet adni, no de "kisurak" és "kishölgyek" én nem erről akarok beszélni!

Beszélgünk már egyszer tényleg komolyan erről a "jelenségről", amely nem is jelenség, csak megtörténés, tényleírások sorozata és így egyszeri:... sajnos megismételhetetlen egyszeri.

Volt egyszer, hol nem volt, mondjuk

errefelé a Nagy Óperenciás Tenger keleti (EAST, OST) partjainál volt egyszer egy szegény kényszervállalkozó, vagy magáról megfelekezett munkásosztályi tag, netán értelmiségi: évi jövedelme az legelőbbinek az APEH bevallás szerint : 82.320 Ft, 12 fillér, OTP kölcsönre meg is született mindkét vállalt gyermeke, akik még az új közoktatási törvény meghozatala előtt, sőt a régi dacá-

ra is, sikeresen elvégezték középiskoláikat. A szüleik annyira szegények voltak, hogy csak hetente kétszer engedhették el (túrték meg?) a 300 Ft/fő belépődíjas, 50 forint szódavizes, de alig 500 Ft/Durbincs sógor tarifájú környékbeli diszkóba a csemetéiket, ahol viszont alig 2500 Ft-ért lehet kapni EXTASY tablettát, persze fű előtt és alatt,....kint a klotyóban, tartsd a potfád alapon.

Ezek tehát a szinpadí díszlet kellékei: mostmár minden a szereplőkön múlik.

A baleset, az baleset, tehát elsősorban a véletlenek, nem pedig a szükségszerűségek szerencsét-

len egybeesésének a következménye. Csehov szerint, ha a szinpadí jelenet első felvonásában ki van rakva egy puska a falra, annak az utolsó felvonásban feltétlenül el kell sülnie.

Mindenki olyan kártyákkal játszik, amelyet osztanak neki.

A diszkó manapság veszélyes üzem. Aki oda elmegy, a belépőjegy árával fokozott felelősséget vállal nemcsak önmagáért, hanem a társaiért is.

Megverhetik, kido-bathatják, feltörhetik az autóját, elszerehetik a szeretőjét, kábyszeressé tehetik, belekergethetik az öngyilkosságba.

A diszkó az nem falusi bálcska, oda nem ismerkedni, ha mégis igen, nem la-cafacázni, nyári csil-lagokat számlálni járnak a gyermekeink. A világot egy éjszaka kell meghódítani, mert ha nem, holnap más lesz a csillagok állása, s nem biztos, hogy lesznek hódítók, s lesz holnap....

Nos, ha vége a bulinak, akkor vége!

“Gyerünk haza! Üljetek be, majd én vezetek, különben is jól/avagy szarul érzem magam.”

Vajon ki tudja, hogy az eddig előfordult több száz “diszkóbaleset” közül hány volt szándékos öngyilkosság?

Vajon, ki tudja, hogy ezek közül hány volt tömeges, kollektív öngyilkosság, amikor az utasok megkérték a vezetőt, hogy “Menj neki a fának!”, “Ne szedd be a kanyart!”

Mit tudunk mi arról, szülők, hogy mi történik és mi határozódik el egy diszkóban?

Mit tudunk mi a gyermekeinkről? S egyáltalán, mit tudunk mi saját önmagunkról?

Amennyiben valaki mindezen kérdésekre tudja a választ, az viszont vagy ne engedje el a gyermekét, vagy saját maga is járjon a diszkóba!

A drogokról, eltűnődve...

A boldog, avagy átkos régi hatvanas, hetvenes években TIT előadások keretében számtalan helyen és időben beszéltem az akkor még a társadalom elszörnyülködését kiváltó “szipózásról”, mint a fiatalság első számú közellen-ségéről. Én is, a társadalmunk is naiv volt, azt hittük, hogy nemcsak a gazdasági válságot, az olajár - -robbanást, hanem a drogterjedést is meg tudjuk állítani Hegyeshalomnál. Most pedig “Hannibál ante portas”, azaz már a kemény drogok, a heroin, kokain és édestestvérei be is léptek a szobáinkba.

Annak idején ezekről az élvezeti cikkekről, mint a társada-

lom rákos és mindent elfertőző sejtjeiről sem jogásznak, sem szociológusnak nem volt ildomos beszélni, egyfajta tiltó listán szerepelt, mert mondván, mint a jó feleség: “amiről nem tudok, az nincs”.

Jött, mert jönnie kellett, az úgymond az bizonyos “rendszerváltás”, Európa, Nyugat, a szabad élet, szabad madár...

Jöttek a “dizsik”, a diszkók, az Extasy és Éva tabletták, megjelentek a “beetető”, az LSD bélyegek, az iskolák körül ólálkodó gazemberek, a maffiák és ezzel együtt az önpusztító tinik és fiatal felnőttek.

Jött Kondrád György, a régi és újonnan felfedezett “kos-

zorús” írónk és esztétánk, aki felemeli szavát a könnyű drogok legalizálása mellett, mert úgy mond ha valaki megihat az Államunk javára és hasznára egy fél vodkát, az igazán elszívhat egy marihuánás cigarettát is, hiszen az ENSZ Alapító Okiratában is deklarált alapvető emberi jogokhoz tartozik- egyes értelmezés szerint - az egyén önpusztító hajlamának kibontakoztatása.

Orvosi vélemények szerint alapvető különbség van a kábítószeres (könnyű és nehéz drogok), illetve az emberiséggel egyidős alkoholfogyasztás között, bár nyilván mindkettő egészségromboló. Ez a különbség a dependencia (a függőség, illetve a testi - lelki károsodás minőségi szintjében van). Az igazi alkoholista is nézhet ki “élő halottnak”, de egy kábszeres nemcsak a két végén, ha-

nem középén is égeti az élete gyertyáját. Tapasztalatból tudom, hiszen szakmából eredően egyre több ilyen szenvedélybetegségben szenvedő ügyfelem akad, hogy a megindult lejtőn már nincs megállás! Természetesen az ügyfeleimet is sajnálom, de még inkább a családját, akik tehetetlenül végigszenvedik azt, hogy 16-26 éves gyermekeik egyre gyorsuló ütemben végzik ki önmagukat, előttük rombolva szét az addig felépített kötelékeket, kezdődő, avagy kialakulóban lévő egzsisztenciájukat.

A “fü”, a “por,” az “anyag” jelentéktelen teremtménye e világnak, eltörpül az emberiség által felhalmozott anyagi és szellemi termékek mellett, nem más mint “melléktermék”, de csak azt tudom mindenkinek javasolni: “Óvakodj a Törpétől!”

Lajos elment...

Bokros Lajos neve vagy iniciálékkal díszített arany, vagy csupa nemeskes kisbetűvel fog bekerülni a legújabb kori Gesta Hungarórumba, de ez lényegében mindegy is: egy valóban történelmi személyiség most egy éves, - ténylegesen hosszabbnak tűnő - ténykedésének lehettünk korszakos tanúi. (Ámbár a történelmi tanúságtétel nem olyan nagy dolog, nem úgy, mint egy igazi koronatanúé, mondjuk egy főbenjáró, s a magyarság körében oly ritka becsületsértési, kontra rágalmozási perben, amint ezt megtanulhattuk Pelikán Józseftől is...)

No, persze, Torgyán doktornak nem kellett bepillantania az “Egyetlen Kisgazdák Határidő Naplójába”, s már jó előre gondoskodott arról, hogy az újabb “Harag Napján”, az úgynevezett “Kormánybúcsúztatón”, 1996. március 14-én önálló napirend előtti szidalmazásként emlékezzünk 1995. március 12-ére, mint a jövő gimnazisták érettségi tételeinek technikai minimumára.

Ha most arról kezdenék beszélni, hogy Bokros “pénzügyőrsége” milyen soha nem látott egységbe forrasztotta - ideig - óráig, de csaknem egy évig - a már a hét törzs által is eredendően megosztott népnemzetünket a személyeknek - ideológiai, pártbéli hovatartozást is félretevő - gyűlöletében, akkor csak olcsó poénvadásznak tünnék. A mi Lajosunk ettől többet érdemel, mert akik eddig teljes - valljuk be: sokszor horpadt és tyúkmellre emlékeztető - mellbőségükkel szidták, észbelileg, jellembelileg, s nem is beszélve - szakmailag - a lába nyomáig sem érhettek fel.

n úgy gondolom, hogy Dr. Bokros Lajos, - a volt közép-amerikai ösztön-
s, a volt MSZMP-és másként gondolkodó, a volt MSZP reformkörös, a
bankár és tőzsde elnök, - szükségszerűen lett a magát "szakértői kor-
nyak" kikiáltó, de eleddig a szakértelmet csak a programjaiban és ott is
nyen elrejtő adminisztráció egyetlen valóban szakértő minisztere és mint
n, szükségszerűen bukásra volt ítélve.

zus Krisztust is állítólag azért feszítették meg, mert a világ nem szereti a
gváltókat és alapvetően nem szereti, ha úgy akarják megváltani, hogy
t szenvedni kelljen.

természetesen én nem a "Bokros-csomag" hazai - és külföldi közgazdá-
által többszörösen igazolt szükségességével, ugyanakkor alkotmányos
utacsapdáival akarom untatni-bosszantani a Tisztelt Olvasót, ehhez a
diszciplinához (például makroközgazdaságtan stb.) a már kopottas
ista frazeológiámmal együtt is nem különösebben értek.

ább Bokros Lajos, mint jelenség, a gazdasági zseni, a született apolitikus
szter, a bankárfíjúság, a *yuppiek* példaképe, de ugyanakkor-a trikolóros
eti oltárra felaggatott "utálatos kép" érdekel belőle. Hogy merészel
t - szemrebbenés nélkül, sőt tudálékos mosollyal mindenkivel farkas-
ezve, sőt bajuszát is kihegyezve - egyszerre tízmillió pár zsebbe bele-
álni.

olt pályatárs, egykori jó barát, utóbb őt is, mást is többször megtagadó,
csak "felülről néző" Lengyel László hosszadalmas tanulmányt szen-
t "ő Lajosának", Don Luisnak, de a rejtély kulcsát ő sem találta. Az
oták legfeljebb azt igazolták, hogy Bokros már ifjú titánként is csak a
tját járta, s az akkori éltében is többnyire úgy mozgott, mint egy bull-
természetű elefánt a porcelánboltban. Nos, ez nem sok egy ember
zéséhez....

llett, hogy egész miniszterségét dühös acsarkodás, gyilkos szenvedé-
nyilvános és teli szájú megköpködések, csekély kifejezőkészséget sejt-
galmazások, esetenként undorító "zsidóságok" tarkították, s nap, mint
embe kellett nézni az érteni sem akarás kínai falrendszerével, Lajos
gított, s lábait megvetve, kezeit zsebre dugva még a sarat, nyálat se
törölgette a szeméből. Neki - úgy érezte - küldetése van, mint Jere-
agy Habakkuk prófétának, egy modern goj Mózesnek, akinek el kell
e népét az Ígéret Földjére. (Netán csak nem az Európai Uniót nevezik
a Kossuth téren?...). Az Ószövetségből tudjuk, hogy már a "kiválasz-
" sem igazán akarta a langymeleg Egyiptomot elhagyni, s Mózesnek
vszer kellett a népet...

Bokros Lajosnak sem az Úristen, sem elődje, sem a daliás természetű kor-
mányfője nem adott át ilyen csodavesszőt, s a magyar országgyűlésre sem
lehet ráfogni, hogy ontja a carrarai márványt kívánó, örökérvényű emberi
és isteni törvényeket. (Jó ha egy-egy fél parlamenti ciklust kibírnak, éves
módosításokkal és heti APEH fizetett hirdetésekkel!...)

Don Luis mégis elindult e tüneményes, de hullócsillag idejű pályáján....
Először nem is látszott nagyon veszélyesnek, mert úgy kezdte, mint a ki-
egyezés utáni Magyarországon minden normálisnak tűnő és középszerű
pénzügyminiszter, akik Mikszáth óta a kötelező parlamenti "szűz reggelijük"
elfogyasztása után nyomban elkészítették a soros programot. (Lásd: Kupa-
program, Békesi - program, Bokros-csomag.) Hát igen, ez a "csomag" vala-
mi új és kicsit szokatlan, valljuk be: gyanút keltő találmány volt, de én ma-
gam is nyugtattam a politikát közelről figyelő barátaimat: sose izguljunk,
Mihail Gorbacsov is felbontotta Máltán a reykvíki csomagot, majd tartal-
mát és országa gazdaságának a lehetőségeit ő maga is megismerve, - mert
gondolom, nem ő, hanem Sevardnadze csomagolt - gyorsan feladta a fegy-
verkezési versenyt és kiszervezte maga alól a Szovjetuniót.

Bokros legnagyobb csatáit saját kormánykoalíciójával, miniszterelnökével
és az egyetemistákkal vívta. Ez utóbbiak közül - láthattuk, mert a TV is köz-
vetítette, - azok voltak a legvehemensebbek, akik éppen egy újra elhalasztott
félévi vizsgasorozat után, már a dékáni, vagy rektori engedélyek birtokában,
a Mazda-szervizből jövet, - ahová éppen akkor vitték a tegnap esti diszkóban
összetört autójukat, - s valamelyik Váci úti Reebok, vagy Adidas szalonba
menet, útközben - pár percre megpihenve - legjobb kuruc hagyományaink
szellemében szidták Lajosunkat - egyesek az állítólagos zsidó őseit is fel-
emlegetve - a 2000 forintos tandíj bevezetése miatt. (Itt kell megmondanom:
a Bokros-szülők régi hithű reformátusok, édesapja sok éve presbiter)

Említést érdemel még a főnökének, a nagy kombinátornak és túlélőnek, a
kormányfőnek, az egyébként faltörő kosként használt Bokros Lajoshoz való
viszonyulása, már csak azért is, mert az sem volt semmi. Kormányfőnk min-
den kabinetülés után a leghatározottabb támogatásáról biztosította a pénz-
ügyminiszterét, majdhogynem a keblére ölelgette, nyilván azért, mert a
kincstár helyzetét ő valamivel jobban ismerte, mint a többi, valóban "szür-
kébb eminenciás"!

A gondok csak ott kezdődtek, amikor Don Giulio a pártja és népe iránt ér-
zett szociális elkötelezettségétől vezéreltetve "lerándult" egy-egy "párt-jam-
boros" nyugdíjas találkozóra, "pánzfürdőre" ahol már nem hírt leovózni

dasági megszorítások fő okaként "egyeseeknek" az őáltala sem értett fiskális szemléletét, a restriktív pénzügypolitikáját, s egyéb monetáris ("ezt csak maguknak mondom: az IMF által sugallt, pfuj: pizskos kapitalisták!") fikcióit jelölte meg, s közben, hogy mindenki képbén legyen, egyet pödörített nem létező bajszán (Ilyen volt régen az úgynevezett összekacsintós politika: én értelek titeket, de hát nem mindenki ilyen született népvezér, mint én...)

No, persze a mostanában ismét a bölcsek kavicsait - mit kavicsait? a szikláját! - két marokkal szorongató és Aranyszájú Szent Jánost naponta megszégyenítő és dicső *ellenzéki* sem kellett féltetni, hiszen amellet, hogy Bokros szidalmazásával melegítették be magukat a parlamentben, - ezen belül a pénzügyminiszter hazaárulónak, népnyzónak, a családok kasztrálójának és elnyomorítójának nevezése csak az enyhébb fokú eposzi, (stilszerűen: interpellációs) jelzőkhöz tartozott, - titkon dörzsölgették a kezeiket: de jó, hogy ez a Lajos már előttünk elvégzi a pizskos munkát, amely még ne adj' Isten, ránk maradna!

Szóval, lehetne még sorolni az egy év történéseit, amelyben volt, vagy lehetett szép is, mint a miskolci pártkongresszuson az: I love Lajos! trikók, bár az inkább volt szatíra, vagy groteszk, mint őszinte elismerés. Csakis erre gondolhatok, mert lemondásának körülményei, a szűkebb környezetéből is érzékelhető megkönnyebbült sóhajok igencsak erre utalnak. Hát igen, egy év hosszú idő egy kisnyugdíjasnak, - hát még az OEP - nek és egyéb, állami pénzekben túrkáló (vagy csak úgy mondják?) szakszervezeti vezetőknek, hosszú idő volt nekünk, adófizetőknek, de bizonyára csak szempillantás egy miniszternek!

A részleteket talán majd megismerjük a volt miniszter úr által később megírandó (gondolom már a számítógépében tárolt, s azóta is az államháztartási reformkonceptiók mellett - ez lehet a hobbi! - ugyancsak modellezés tárgyául szolgáló) memoárkötetből, amely jó eséllyel bestseller lesz - ha nem is idehaza, majd a Világbanknál....

Ceterum censeo, végül is nem temetni jöttem én Bokrost, bár nem is dicsérni, mert Isten látja lelkemet, az általa kiagyalt adóprés az én bordáimat is szorongatja. Ugyanakkor szerettem volna - igaz, fogadatlan prókátorként, s talán kellő tényismeret nélkül, benyomásokra hagyatkozva - a mostanában is még csak egyoldalról, vagy nagyon alulnézetből szemlélt arcképéről legalább az igaztalanul rákent kormot lefűjni. Hogy sikerült-e, volt-e értelme, nem tudom....

Knuruwi képtelenlap

A Közélet legutóbbi számában Dr. Király Bálint polgármester úr nyilatkozatában megjelent egy tudósítás, miszerint az egyre gyümölcsözőbb "testvérvárosi kapcsolat" jegyében sor került egy kazincbarcikai kulturális és politikai delegáció látogatására az alapításának 692. évfordulóját ünneplő, mintegy 45.000 lakosú sziléziai bányászvárosban. Közhelyszámra megy, de tényleg igazán kiválóan éreztük magunkat és a városi néptánc-csoport *fergeteges sikerű* előadásait látva néhány percig igazán jó volt magyarnak lenni.....

A polgármesteri nyilatkozatban szó esett arról a programról, amelynek keretében Nagy Imre alpolgármester vezényletével, ugyanakkor Földesi Zoltán és Kocsis György elévülhetetlen érdemei mellett, Soltész Béla kinevezett és "kiképzett" hivatásos szakács (ha lehet kiképzett úrhajósunk, miért ne lehetne "kiképzett szakácsunk" is!) és Sajó Attila csapostként és tálalóként debütáló főszereplésével - csaknem 500 adag birkagulyás és marhapörkölt, több tízliter bor kimérésével (APEH, jövedéki engedélyrendben!) öregbítettük a magyar konyha és vendéglátás

Lengyelországban is ismert hírnevét. (Megmondom őszintén, én csak lézengtem a forgatagban, nem találtam meg azt a jól funkcionáló keverék nyelvet, amely orosz szótó alapon, német ragozás mellett, angol szavakkal fűszerezve, magyar temperamentumhoz illő kifejezésekből, "hogya a francba is mondják ezt...!" állt, s végül is, csattanóként, kölcsönös "na zdarovje!" felkiáltással a "polják, venger, dva bratanki" koccintással végződött.)

Mementóként álljon itt egy kis "színes", egy számomra élvezetes sztori.

Mindezt a valóban népünnepélyt többek között meglátogatta Krakkóban hivatalos betöltő magyar konzulunk is, aki gulyás adagjának elfogyasztása után szerényen érdeklődött, hogy miként köszönheti meg a vendéglátást városunk polgármesterének. Az inspekciós konyhamalac - miként az az otthon őrzött fényképen is látható - a már elég jó hangulatban lévő Soltész Béla "képzett" főszakácsunk volt, aki teljesen józan állapotában sem

szenved rang- és címkórságban, s a feltétlen tekintélytisztet sem erős jellembeli vonása. A függőleges testhelyzettől kissé eltérve, a Földünk mozgását is igyekezve kiegyenlíteni, s egyáltalán nem csak tettezett felháborodással a következő szemrehányással illette a konzul urat: "Mi az, hogy a Polgármester Úrnak akar köszönetet mondani!? Tudja ki nek kell itt valamit megköszönni!? Nekem, nekem Soltész Bélának, no meg... esetleg a Földesi Úrnak!

Vagy talán nem mi főztünk...? No, hát csak azért!"

A Tisztelt Konzul Úr belátta, hogy az igazság hangja szólalt meg a kissé borízú hangon: elrebegette a "Köszönöm"-öt, majd minden további konfliktust kerülve a lengyel város vezetőinél keresett menedéket. Béla barátunk pedig ezt követően újra eltűnte magát sütikérezni a konyhán, ahol a csinos lengyel szakácsnők és pincérek minden felszólítás nélkül is mondtak neki néhány elismerő szót a ragyogó és bizonyított szakácművészetéről.

Óraigazítás...

(hány az óra Mrs. Európa ?)

Lám, lám, az egyszerű halandó ember is, - nemcsak a jó pap, - mindig tanul, mert tanítják!

Annak idején a Jóisten hat nap alatt megteremtette a világot (ilyen lett és kész!) benne először a Napot, a csillagokat égboltostostúl...meg többet, de maradjunk csak az első napnál, amikor még nem lehetett nagyon fáradt. Mióta a másik tanítás szerint lemásztunk a fáról, s homo sapiensnek nevezzük magunkat, azóta az égi jegyek állása szerint próbáltuk nappalainkat és éjszakaiinkat porciózni. Így már a régiek, talán már a cro-magnoni ősemberek is tudták, hogy reggel 7 órakor kell a munkahelyre megérkezni és legfeljebb 16 óra 15 perckor lehet, - mert így mondta a hordavezér - az íróasztalt, vagy a szerszámosparkot összepakolva - a munkahelyet elhagyni. Azért tudták, mert felnéztek az égre, s a Napnak a zenithez viszonyított állásából, avagy - ha éjszaka volt - a szeretőtől a feleséghez való hazatérés időpontjának kiválasztásához a Vénusznak (lásd még: "Esthajnal csillag" címszó alatt) a Jupiter harmadik holdjához való szöghajlatát megszemlélve rögtön tudták, hogy hány az óra.

Magának az órának, úgy szekrényen, vagy a falon lévő s mostanában akár köröm alá operálhatóan hordható szerkentyűnek a feltalálása már csak tech-

nikai flanc volt, amelyet valószínűleg egy „a szokásosnál is embergyűlölőbb, éppen válás (kivándorlás? öngyilkosság? politikai karrier?) előtt álló, feltehetően szittya - hun, vagy magyar ősektől származó, de egyes nép-nemzetiek szerint bizonyosan liberál-szocialista, foglalkozására nézve bankár-filozófus, végső soron bukott sikerdíjas ügyvéd találhatott ki - aki ezzel kívánt bosszút állni a jövőendő nemzedéken.

Aztán jöttek ám a Kolumbuszok, a Magellánok, James Cook-ok, az egyéb hajósok és felfedezők, majd - „aki érti, csinálja, aki nem, az magyarázza” elv alapján - a szobájukból ki sem mozduló földrajztudósok, akik bevonalkázták a földgömböt, s megmondták, hogy Greenwich-től keletre Japánban mikor lehet a hajnali öt órai teát meginni és mikor ülhetnek délebedhez Jászákóhalmán.

A magyar ember a néha kitörő, de eddig mindig is csak bajt okozó kurucsága ellenére meglehetősen türelmes alfaja az emlősök főrendjének, s mint Miklós a Toldiban: tűrte, amíg tűrhette, sőt, elviselte, hogy mindig megmondják neki: most hány óra van. (Ugye, vagy úgy kellett kérdezni néhány száz évig, hogy Wieviel Uhr?, vagy 40 évig csak egyszerűen úgy, hogy - már aki megtanulta! - Szkolko csaszü?)

Mindannyiunk; de gondolom elsősorban az orvos-élettanos tudósok bosszantására - mert nehogy már a pár tízezer év óta működő, de csak mostanában megnevezett biológiai óránk biztonságban érezze magát, - kitalálták a nyári és a téli időszámítást is. Egyeseknek ugyanis nehezen volt elviselhető, miszerint az annak idején az életritmusunkat irányító MTV-ben az esti mesében, - nappali este fél nyolckor, - a Maci már akkor elkezd fogat mosni, amikor a gyermekek szülei még javában kapálják a háztáji téeszukoricást.

Különben is, tanulni kell a Nagy Medvétől, aki télen korán fekszik, sokáig pihen: nyáron pedig korán kel és sokáig, nagyon sokáig, amíg a Nap ragyog és együtt világít a Holddal, élvezi a málnást meg a mézest... s főként nem égeti a villanyt.

Hál' Istennek, ennek az ázsiai termelési módra jellemző anarchiának is vége van... Megyünk Európába, s ez évtől már nemcsak úgy „kárpát-medenceiül”, „kelet-közép-európaiasan”, az évszakok változásaival némiképp adekvát viszonyban állóan határozzuk meg, hogy Hunniában mikor kezdődik a téli és mikor a nyári időszámítás, mert az Unió, Brüsszel, Strassburg és Maastrecht jobban tudja és meg is mondja... Ott, az Atlanti-óceán partján a cillinderes, frakkos, avagy szmokingos urak igazán érzékelik és napra - mit napra? ..óra! - pontosan tudják, hogy a Duna-Tisza közén, de itt Kazincbarcika-felsőn is október 26. napjáról 27. napjára virradóan, (s nem ám 22-én, vagy

23-án, főként nem szeptemberben!) pontosan hajnali 3 órakor van a valóságos, Európának is megfelelő hajnali 2 óra -, egy minutummal sem később, vagy korábban, mert ez felel meg a... - vajon minek és kinek?

Így mondja ezt az erre vonatkozó Európai Charta, de ugyan mit mond a mi biológiai óránk, és mit mond - ...ha még van? ... - az önértetünk?

NATO igen, vagy nem?...

1997. november 16. napján - reméljük egy szép őszi vasárnapon - ismét az urnák elé szólítják a magyar népet, Józsi bácsit, Mari nénit, minket is. Azt kell - immár ügydöntő - népszavazással eldöntenünk, hogy elfogadjuk-e az Észak-Atlanti Védelmi Szövetség meghívását a tagjainak sorába, avagy mégsem Érző-aggódó, de ugyanakkor józanul gondolkodó magyar kebelnek és fejnek nem lesz egy könnyű voksolás.

Senkit sem szeretnék megsérteni, de a szavazatunkkal most egy kicsit igazíthatjuk Árpád Apánk honfoglalását. Hányszor mondtuk el baráti társaságban, hogy azok a fránya besenyők kergethették volna levédiai - szittyai őseinket egy kicsit messzebb is mondjuk a Lajtán túlra. Túl közel maradtunk Ázsiához....

Igaz, nekünk magyaroknak, mint a kereszténység "végvárának", sokszor kellett megvédenünk a csak pápai bullákra, császári pátensekre, keresztény királyaink által Duna-Tisza táján végighordoztatott "véres kardok" jelképére Nyugat-Európa királyainak, polgárainak a geopolitikai, gazdasági, erkölcsi érdekeit, pusztán csak szerelemből, ragaszkodásból, mert igen, oda, hozzájuk, Európához akarunk tartozni. No, de hogy is mondta Virág Elvtárs Bacsó Péter "Tanú" c. filmjében?: "Spongyát rá!"

Most van egy történelmi magas labdánk, s azt le kell ütnünk! Aki a múlton kesereg, a kihasználatlan lehetőségeit színezgeti, a "festett egekbe néz", az a

fene nagy lelkivilágával a gyermeki, unokái jövőjét teszi kockára. Ezt nem lehet, s most nem is szabad megengednünk...

A világnak több tengelye is lehet, ami körül forog, de az igazi, "a gyémánt-tengely" az bennünk van. A Föld nevű bolygónk most olyan csillagászati konstellációban áll, amely világháború-mentes időszakot jósol.

Magyarország érdekei a rendszerváltás lázas állapotán túljutva, nyugalmat, gazdasági felemelkedést, konszolidációt követelnek. Valahová tartoznunk kell! Én azt mondom: inkább Európához, mint Ázsiához!

Népszavazás és népi kezdeményezés...

(avagy hogyan élnek a jogainkkal!)

Újsághír: a magyar parlament valószínűleg 1997. november 16. napjára kitűzi a NATO - csatlakozás és a Földtörvény módosítására vonatkozó - kötelező erejű - népszavazást.

A Magyar Köztársaság Országgyűlése 1989. évben - ne felejtjük el: ez volt a "rendszerváltás éve és fénykora" megalkotta az 1989. évi XVII. törvényt a "Népszavazásról és a népi kezdeményezésről".

A népszavazás, más néven "referendum" ősi intézmény, úgy a jogirodalomban és joggyakorlatban, mint a történelemben: először talán a vadság korabeli hordák népei, de klasszikusan és az írott história számára is megörökítették a görög, ezen belül is az athéni városállam-demokráciák éltek vele. Kétélű fegyver volt és maradt azóta is... Emlékszünk, Miltiadészt, a maratoni győzött - hamis vádak alapján, de jó szervezés után - röpké félórás cserépszavazás után száműzték!

Svájcban, a mintaállamban, no meg a Skandináv-félszigeten igen erős hagyományai vannak a referendumoknak. Ott talán még azt is meg lehet népszavaztatni, hogy hány órákor keljen fel a Nap és kötelező-e egy férfinak (vagy nőnek) az esküvője napján megborotválkozni...

Nálunk kettő, de sokak számára még mindig egyetlennek és mindmáig emlékezetesnek tartott (áldott vagy átkozott!) népszavazás az SZDSZ által a fenti törvény alapján kikényszerített "négy igenes", a másik - a már feledés-

be merült, a köztársasági elnök közvetlen vagy közvetett megválasztását forszírozó MSZP - MDF népszavazás volt. S most jön az egyszerre kettő cédulás referendum.

Ilyen történelmi kitekintés után térjünk rá magára a törvényi előírásokra, amelyek ugyan kevésbé izgalmasak, de hát ugye, a magyarok mindenképp tudnak regényt írni.

A törvény a népszavazásnak két formáját ismeri: a kötelező erejűt, amely obligálja (kötelezi) a legfelsőbb hatalmi szervet, a Parlamentet, s a véleménynyilvánító népszavazást, amely csak orientáló erővel bír. (Persze van még országos és helyi népszavazás is, de ezen cikk terjedelme nem alkalmas az egész törvény szövegének kommentálására.)

"Népszavazni" azért nem lehet csak akárhogy: megfelelő számú állampolgári aláírás és megfelelő tárgykiválasztás is kell hozzá, ugyanis a törvény tiltja, hogy a költségvetésről, központi adó- és illetéknevekről, helyi adókról, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi kérdésekről (itt van kizárva, - jól kigondolva! - hogy a nép beleszóljon abba, hogy ki legyen az ország köztársasági elnöke, miniszterelnöke, miniszterei, legfőbb ügyésze és legfelsőbb bírója, alkotmánybírái, stb.), illetve nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségekről akár csak véleményt is nyilvánítson. (Erre szokták azt mondani, hogy ügyes: "demokrácia, Óh!" Például, ha örök és megbonthatatlan barátsági szerződést kötünk a Nyhasztaói - és Sváziföldi Köztársasággal, ahol még a folyó - vagy tóparton megeszik - ősi szokás szerint - a nagymamát, s ezt a szerződést a honi parlament "törvényileg" is kihirdeti, úgy ahhoz: (többek között) a kazincbarcikai állampolgároknak is - kuss!...)

Végezetül: népszavazni, népvéleményt nyilvánítani okos és élvezetes dolog, valóban a demokrácia, az állampolgári jogok gyakorlásának a törvényi csúcsa. Ezzel a lehetőséggel mindenkinek élnie kell, mert csakúgy, mint a választások során, - ne feledjük! - a szavazófülkében egyedül vagyunk és így egy kicsit rajtunk is áll az ország sorsa.

Szívemből kívánom!

“Álmomban két macska voltam és játszottam egymással!”
(Karinthy Frigyes)

NEM EGÉSZEN PARANORMÁLIS JELENSÉGEK....

Arra gondoltam, hogy megfigyelem - mit megfigyelem?! egy Úr legyen a Pokolban is Úr! - egyszerűen megfigyeltetem a barátomat, ellenségemet... vagy a feleségemet, aki már fentebb idézett Karinthyval szólva egyébként is gyanús (Azért feleség!) és készítették róla egy aktát. Amelyet titkosítok, a fotelünk alatt megtalált filctollal, nagy piros betűkkel ráírom, hogy “TOP SECRET”, majd csak a családon belül köröztetem, meg elolvastatom a szomszéd Juliska néniével is, mert immár nyíltság és demokrácia van. És ezek után elnevezem X. aktának, amelyet Mulder és Scully ügynökök becsapására elnevezek “Nyírfácská”-nak. Ebből aztán a Népszabadság következő számának megjelenéséig és K. Béla legközelebbi “napkeltség” nyilatkozatáig nem is fogják megtudni, hogy a Lajtán túl keletre, vagy nyugatra őrzik-e a Fort Knox-ot megszegyenítő s minden idők legbiztonságosabb bankjában, a “minden egyre és hegyre megy!” postabankos trezorokban..

Különbözőbb örömet ugyan nem okozna a ténykedésem, de hátha ő is - a megfigyelt - megfigyel engem. Erre igen-igen nagy szükségem van!.... Mert mi aztán egyre inkább figyelünk egymásra, s milyen megalázó, sőt snassz dolog lenne, hogy én figyelek, figyeltetek, időt, pénzt, pártot, államhatalmat nem kímélve konspirálok - s engem meg nem figyel meg senki... Ennyire azért Olcsó János már mégsem lehetek...

No, nem vagyok országgyűlési képviselő, meg valahogy kimaradtam a mi korunk hőseinek kijáró, (lásd: Lermontov ide vonatkozó, de ma már méltatlanul elfelejtett regényéből ismert “licsnij cseloveket”) olajszőkítésekéből, a borpancsolásokból, a zsutki vodkagyárból, a balatoni diszkók extasy-, és speed-tablettás üzleteiből, az ukrán, moldáv, román és egyéb egzotikus szépségű lányok “non stop” bárókban való futtatásából is. Már szegény anyám is mondotta volt, anno dacumál, hogy élhetetlen vagyok! (Hát még az apám!)

Ez a megfigyelés és megfigyeltetés azért úgy nem igen fér az eszembe! A görög klasszikusok szerint a homo sapiens, a gondolkodó ember egy “zoopolitikum”, egy politizáló állat, amelynek természetes - és természetellenes földrajzat, kiaknázhatatlan hülyeségeit - nagyjából - s úgy egészében - saját magamon szoktam tanulmányozni.

Tehát van a Scully ügynök, aki a manhattani üvegpalotákból áradó hideg szépségében megfigyeli azzal a - most már tudjuk! gyönyörű klónozott szemével a szintén valószínűleg klónozott, de rossz nyelvek szerint semleges nemű Mulder ügynököt. Jól áll nekik! Ott, túl az óceánon, a grand-kanyon melletti kék hegyek mentén csak paranormális jelenségek történnek. Minálunk persze, - ebben az egykor tejjel-mézzel folyó, de most már csak azbeszt-fenolt, akkumulátor savat szállító vizekkel átszelt katlanban a jelenségek nem egészen paranormálisak, mert látszik ez abból is, hogy az ide látogató - mit látogató? ide tévedő! - ufonauták is kunfajták, nagy szeműek, suicid - és cezaromániás hajlamúak, még a ritka kémfőnökeink is szívükre tett kézzel szokták a nem igazat mondani csakúgy a pártfőnökök, mint a mitugrász újságíróik előtt. Egyébként is mindig lesz majd két ember, aki azt nyilatkozza, hogy mi “szeretjük egymást gyerekek! s ez a legszebb kincs!”

Vége van már a vogul - manti - hansi, volgai, etelközi barbárságnak, leráztuk magunkról Bizáncot! A csehovi emlékeket idéző, sebzett fehér “nyírfácskákat” elfelejtettük. Mi már nyugatra megyünk, s már majdnem itt van a...- csak nem?!

NAPNYUGTA!

Az ügy és ami róla eszünkbe jut....

A Dr. Tocsik

Azért nem semmi ez a csak kevesek által ismert, névjegyzékben sem szereplő ügyvédnö biznisze... Dr. Bokros Lajos 16 milliós végkielégítése vak koldusnak odadobott aprópénz ehhez a 804 millióhoz képest, pedig aztán a mi Lajosunk sem most jött a hathúszassal, no meg a harcsabajusza és turáni-etelközi arcvonása is sokkal jobban beleillett a millicentenáriumi ünnepségekbe. Azért, azt, amit a mi Tocsikunk csinált, azt a Vaslady, Iron Maiden (a gyengébbek kedvéért!) a rózsák háborújában, a Tudorok és Lancasterek legjobban fizetett varrónői által hímzett párnái között is irigyl. Mi munka lehetett mögötte, biztos több, mint nem csak igazán józan paraszti menyecske észjárására valló, s még az philidori sakkirodalomban sem jegyzett huszárcsel bevágása (megbízási szerződés "becsempészése") az ÁPV Rt. főokosainak az "ALÁÍRANDÓ" dossziéjába.

Tulajdonképpen nem olyan nagy dolog az egész, hiszen csak arra kellett rájönni, hogy az állami vagyonkezelő, mint a kezdődő és egyre inkább bimbózó kapitalizmus tulajdonosi szemlélettel rendelkező, keménykalapos, arany nyakkendőtűs urai át akarják verni, le akarják nyúlani a "mi kutyánk kölyke", de azért mégis másik zsebből gazdálkodó, alacsonyabb szervezettségű önkormányzati urakat, s elhatározták, hogy először a kifárasztásos taktikával, majd piaci alkukkal megtakarítanak néhány milliárdot.

A cél megvan, az eszközök is ismertek, a járandóság (ami egyébként is csak a számlákon szerepel !) birtokon belül, de jön a prücök, egy jogerős bírósági határozat képében, amely már elgondolkodtató egy jogállamiságra törekvő állami szervnél is.

Aztán az önkormányzatok sem estek a fejük tetejére, nosza, szervezkedjünk, jogászodjunk, s mivel nem érezzük az egyébként nem oly' rosszul fizetett jogászaikat eléggé felkészültnek az ügyben, bízunk meg dörzsölt ügyvédeket, jogi társaságokat az alkudozásra. Kerül, amibe kerül, végül is a magyar állam fizeti, mert teheti...

Ez a játék arra emlékeztet engem, amikor a húsvéti locsolópénzből saját magam kártyáztam, úgy szemtől szembe, saját magammal, avagy kihívtam önmagamot egy sakkipartira, s persze egyébként nagyon komolyan vettem a játékot, cserélgettem a helyemet, s olykor attól sem riadtam vissza, hogy lecsalózzam, lehamiskártyázzam magam - magam! A végén persze a pénzemnél maradtam, kivéve azt az egy - két forintot, amelyet a nagy helycserés támadásoknál elveszítettem, de hát rezsidíj és veszteség mindig van...

Ez tehát az össznépi, a fejlődő, az eredeti tőkefelhalmozásra törekvő gatyás, üvegtáncos, feudál - kapitalista körmagyar, s még mindig szól a cite-ra, a hawaii gitár, ...tessék, csak tessék, tart még a batyubál...

Ma: tegnap
és holnap

Barcika

Top Rádió '97

“Szól a rádió! A Barcikai TOP Rádió!

Szórakozni akarunk !?”

“Helló fiuk, helló lányok, itt ülök a stúdióban és mindenki most az én vendégem..

Helló, Helló! Én vagyok a Zsoltika, csak így csupa kis betűvel, mert a nagybetűket nem ismerem. Itt van még velem a Kriszti, vagy Vili, Szilvi ...hehehe...ki az isten tud ebben a szűk szobában, meg a Rádió Topban eligazodni. Mindegy, ő lesz az aki kijavítja a nagy marhaságaimat, amit úgy sem szoktam elkövetni, csak beszélni... csak bele rádióba, mert ott aztán az apám sem szólhat bele...He.. he...he! Halljátok, milyen jópofa vagyok, ezért is fizetnék...

Helló Fiúk! Helló Lányok ! Nem Uraim és Hölgyeim, de így is lehet! Kezdődjék akkor a kívánságműsor! Micsoda táv, mikor itt a MATÁV, s már itt is az első telefonáló (30 perccel korábban), akit bekapcsolok:

- Szervusz, szalvusz! Ugye tegezhetlek, mert én a Zsolti fiú vagyok. Tudod nekem, mint (nem közszolgálati műsorvezetőnek), ilyen fogalmakat én nem is tudok! - mindent lehet. Aki a mi tegeződésünk ellen van az kinyalhatja a... fagylaltomat... No nem, nem a tiedet, te csak tegezz nyugodtan, mert ha nem, akkor mi a francért kerestük elő azt a régi Vámosi János lemezt. Jó, jó

dig ki sem keresi az archívumból az igényelt dalt, amíg azt ki nem mondod, hogy: tegezz engem! Micsoda nő, micsoda férfi !

- Sziasztok! Jól vagytok! Tudom ti is!

Még mindig én vagyok a Zsoltika, mindenki Zsoltikája, s a tied is, akit ide kapcsolnak.

- Lajoska! De ritka neved van, hű a kutyafáját...! Hogy az arany-lakodalmatoknak a megünneplésére szeretnéd küldeni Zsófi néni (nem Suzanne?) a "Piros rózsák beszélgetnek" című nótát. De azért ugye tegezhetlek! Hogy vagy öreg fiú, megnyalja-e még az öreg kecske a sót? He, he, he...

Hogy most a kórházból beszélsz és csövecskék lógnak ki belőled.. Se baj, ha onnét, ahol én gondolom, akkor megspórolod a sliccgombolást... He, he! Ugye milyen jópofa vagyok....Azért vagyok a Rádió Top Barcika sztárja.

- Végre valami fiatal hang, fiatal erő, fiatal műsor! Én vagyok a legfiatalabb! Imádok veletek lenni, bár még csak a diszkókban láttalak, kissé belőve! Na most aztán mutasd meg, ezeknek a vén savanyúknak, Kodály módszeren felnevelkedett satrafáknak..., hogy mit tudunk mi! Igen, kedves Niki, micsoda eredetien szép magyar név, ...igen, neked küldjük ezt a dalt - úgy ahogy megbeszéltétek! - a Sex Pistols VI. albumának a második számát. Tudod, amely úgy kezdődik, hogy...

Óh! Kedves Hallgatóim! Ez volt ám az igazi műsor, a "Weltmarken", a világszenzáció, hallotta ám - lehet, hogy még - Rozsnyó is. Mi és Én aztán tudjuk, hogy mi kell a magyar népnek, s azt is hogy hogyan kell közvetlen kapcsolatot létesíteni a hallgatókkal.

Egyszerűen hülyének kell őket nézni!

- Helló, Helló!

Micsoda öröm, hogy a mi pénzünkön ismét felhívtál... Milyen idő van Kurtyánban, jó?! Hogy már három órája dideregsz az egyetlen nyilvánosnál, s miattad két infarktusos beteg stoppal állított meg mentőket!? Ha...Ha... HA!

Sanyikám, te vagy a mi emberünk, te vagy a Rádió Top showmanje! Mit kérsz? (Rövidet nem szolgálunk!)"

Vezérműhajtósíj

Azt hiszem, a mi generációnk alapvetően elfuserált korosztály. Amolyan keresztény - szocialisták vagyunk, minden előnyével és hátrányával. Mi valóban fél szavakból értjük, s félre is értjük egymást.

Itt van ez a szó, hogy vezérműhajtósíj. Aki nem autószerelő (ha nem mesztere, akkor a hóhéra!), rögtön asszociál a "vezér" - égre, s már ezt hallottuk, tehát ő lehet a Führer! Ajjaj! De ha nem vagyunk németek, mi lehet az a vezérműhajtósíj, mondjuk oroszul? Mondjuk egy Ladában? No, majd elmondja a szerelő!

Anyukám, vedd elő a klubtagságát, végre nemcsak fizetünk, hanem ellenszolgáltatást is kapunk, mert megyünk az Adriára, keresztül Okucsányin, a hídon. Megnézzük a magyar ENSZ fiúkat, meg a közeli bögrecsárdát, ahol igazi cukorból főzött pálinkát lehet kapni, s végre sós vízben áztathatjuk a magyar reumás lábainkat.

Mert a sógor azt mondta, hogy a vezérműhajtósíj; - vagy szín? a franc se jegyezte meg, - már el van kopva... Tudod, a sógort nem annyira szeretem, de hát családi érzés is van a világon, reá meg rád, na meg az anyádra való tekintettel ...!

Tiszteletem, főszerelő úr! Ezt annak idején gépkocsiként adták el. Igen, tudom, szégyellem is magam, hogy már hat éves és orosz, de tudja a feleségem meg a gyerekek sem az EU-ból származnak. Ne a hátulját tessék felnyit-

ni, mert a motort sajnos az elejére tették és a sógorom szerint valami hajtósíj is van benne, bár szerintem a HOFFER traktor óta ilyet nem is gyártanak. No, de hát mit várjak én a feleségem családjától...

Persze, természetesen, számlát nem kérek, mert klubtagságim van. Elég ha igazolást ad, magyar klub fizeti. No, nem is valami ír, vagy walesi pub! De-hogy szidom a maga édesanyját, ezt így szokik mondani...

Hogy is tetszett mondani? Hat hét múlva? Mert ezt a ketyerét csak a Nyugat-Antillákon gyártják, üzbég licenc alapján? És ha hálás lennék? Plusz háromezer? De az unokatestvérem nagybátyjának a másodsógora éppen ott pénzmósó nagyköveti attasé! Akkor hétezer? Hiába, nem jó köztisztviselőnek lenni Magyarországon, de még rokonának sem. Na, megállj anya...!

Ez a vezérműhajtósíj (vagy szín)? De hát ez nem is aranyból van! Ja, értem, a mester úr keze van aranyból! Csak nem Jánosnak hívják? Aha, Ivó! Mert már azt hittem, hogy az Aranyszájú Szent Jánosnak tetszik lenni a rokona. Innét a szomszéd kocsmáról tetszett kapni a nevét? No, mindegy, akkor majd jelentkezem. A forgalmit is itt hagyom, bár kis baj van vele. Hamis...

PÁRHUZAMOS ÉLETRAJZOK....

Tudomásom szerint az életem párját, a feleségemet felkérték arra, hogy a KÖZÉLET című újságnak írja meg megismerkedésünk és párválasztásunk hiteles történetét.

Az emberi és főként a női emlékezet csalóka, biztos vagyok benne, hogy amit Önöknek elmesél, az csak a "valóság égi mása"!

Az egész ugyanis - naturálistan - úgy történt, hogy rendszeresen jártam a Városi Könyvtárba, ahol *nagyon sok* csinos lány és asszony dolgozott. Emellett persze nagyon sok könyv is volt.

Nekem már az elején feltűnt egy filigrán, feketehajú, ugyanakkor szomorú szemű hölgy, aki állandóan sürgött - forgott az olvasók között, ugyanakkor mégis tartózkodó, magába forduló volt. Titokzatos volt, s egy férfit ez érdekli a legjobban. Ki ez a Nő ?

Számtalan férfit megszágyonító módon sikerült csak megismerkedni vele (ezt csak azért merészelem elmondani, mert mások is szemet vetettek rá!), ez is csak véletlenül, egy közös miskolci autóbusz utazás alkalmával történt, ahol a sors jóvoltából majdnem egymás

mellett szoríthattuk a fogantyút. Ott tudtam meg, hogy elvált, van egy alig négy éves kisfia, szülei, meg egy nagyszerű szíve.

Azután megtörtént, hogy nagyon elkezdett hiányozni....

Minden józan és nem egészen ésszerű eszközt felhasználtam arra, hogy találkozhassam vele, egyszer például, úgy éjfél körül, kavicsokkal dobáltam meg az ablakát, hogy - most sem honnét gondolva - adjon (kölcsonőzzön?) nekem egy Voltaire: Candide című könyvet.

(A mostani anyósom természetesen rögtön a szívéhez és a kisbaltához kapott!)

Kosztolányi azt mondja, hogy nehéz az út a lélektől lélekig!

Ahogy összeszámolom, mi körülbelül 10 hónapig jártunk együtt, először nemcsak a kedvesemet, - magamon kívül, - hanem a szüleit is meg kellett győznöm a szándékaimról, amelyre jó alkalom volt a közös szőlőművelés. Isten bizony, úgy és olyan lelkesen Mátyás király népmesei gömöri nemesek kívül senki sem forgatta a kapát, mint annak idején én, s nem szerettem úgy a körte, alma és büszkeszedést.

Úgy valahogy a következő évi szüret előtt azután elhatá-

roztam magam: ez a nő kell nekem.

A kevéske ügyészi fizetésből megvettem az egy karikagyűrűt, - a másik még első házasságomból megvolt és csak újra kellett formázni - megmutattam Aninak, kérve azt, hogy majd csak a névnapján, mindkét szülőpár számára váratlanul húzzuk fel. Eljött ám az esküvő napja is, amelyre a kevéske közvetlen rokon és még kevesebb igazi jó barát volt hivatalos.

Ha az ember fia először házassodik, nagy flancot csinál, meghív rá boldog - boldogtalant, szereti közhírré tenni a rabsága, rabszolgartartósága kezdetét.

Ha már másodszor teszi ezt, igyekszik csendben viselkedni, s arra törekszik, hogy a választottjával tegyék össze, amilyük van.

Ma már látom, hogy a nászutunk (ha még van ilyen?) igazán földtörténeti környezetbe vezetett minket, mert Nagymaroson, a Duna-kanyarban, a Pedagógus Szállóban akkor még nem voltak elterelő gátak, s fekete-fehér televízió át nézhettük szeretett Leónyid Iljics Brezsnyev monumentális temetését. (Hiába, élet és halál, együtt jár!)

Ma már idestova a tizenötödik évet kezdtük meg együtt, a két szerelem - leány éppúgy túlnővi a szüleit, mint mindenki másé, a szülők veszekedései is profi forgatókönyv szerint történnek, amelyeknek ki lehet

számítani a HAPPY - END végeit (csak nehogy egyszer másként legyen!), ismerjük egymást a 26. lépésben is, mint az igazi sakknagymesterek, de azért még mindig jó egymással leülni egy asztalhoz.

Mindenkinek

van egy

éjszakája...

Mindenkinek, akinek hús-vérből van a teste és nem IC irányítja az agyműködését, van egy éjszakája, s ha szerencsés, talán egy esős, vagy derült nappalja is. No persze ehhez örülden működő bátorság is kell, néha az sem árt, ha a csillagok is jól állnak....

Az egésznek úgy kell kezdődnie, hogy évek hosszú dolgos munkája és felejtése során kialakul egy vágyakozás, egy ködgomolyag, egy távoli galaxis kontúrja, amely ritka és nehéz álmainkban megjelenik s úgy eszi belénk sejtjeinkbe, mint egy ős DNS: el kell jutni valahová, valamikor és valaha, vagy egyedül, vagy... de jobb, ha valakivel.

Nem voltam még ott, akkor és egyedül sem, vele sem, - de mintha már lettem volna!

Azután kell még egy fontos dolog is, olyan, mint az Andrej Rjublov filmében a harangöntéshez: egy nagy elhatározás, robbanás a lélekben. Persze kell hozzá egy örült éjszaka is, Holddal, csillagokkal, vagy csak esővel.

Eljő az idő, amikor úgy érzed, a nagy és egyszeri éjszakáért meg kellett küzdened, ki kellett, vagy a jövőben kell majd kiérdemelned. Lehet, érdemtelenül kaptad, de tudod, mert, olvastad a Könyvet, előbb-utóbb a vámot meg kell fizetned.

Az ember a csillagok szülötte, élménye maga az utazás! Társad, mert melletted van, szintén élvezi az ősrobbanás óta benne feszülő ismeretlen utáni vágy oldódását.

Ez egy új, ismeretlen éjszaka, idegen a világ, a vidék, az emberek!

Az autó robog... Új hegyek, új völgyek, új útjelzők, s házak, de még emberek is újak, mások.

Te még magad vagy, de kezdesz feloldódni a tájban, a társadban, s csak a pillantásra látott emberekben.

Szétnyílik a táj és mintha lakhatóbb lenne a Föld, s talán te is mintha jobb ember lennél, mint képzelted.

Mindenkinek van, vagy lesz egy rendkívüli, csodálatos éjszakája, amiről nem képes, s nem is kell számot adnia. Még önmagának sem, csak egy újabb, rendkívüli éjszakán...

Ez egy ilyen nyár...

(Balatoni anziksz...)

Ez egy ilyen nyár, csupán szórakozás, meg mulatozás, hallom az újra s újra slágert, nosza, mi keletmagyarok, ránduljunk le a Balatonra üdülni, Magyarországot, Európát látni, mert onnan állítólag már lehet...

Szóval a Balaton! Ha valaki boldogult, bár újabban kissé titkolt úttörő korában járt ezen az összmagyar kalandozási útvonalon és vannak nosztalgikus élményei, úgy azokat sürgősen felejtse el, mert ez a Balaton már nem az a Balaton, ez a nyár már nem az a nyár ez a szállás, társaság, ég és víz már nem az, amire emlékszünk, s amelynek egyszerű az oka,

hogyan közben a Föld nevű bolygó néhány "parsecet" megtett a Tejúton.

Egy ilyen nyaralás általában a szokásos parkolási cirkusszal indul és fejeződik be, hol az egyik gyerek tűnik el a beszélés előtt, hol a másik bőröndöt kell még hatodszor is felnyitni, hogy az egyébként tökéletesen felesleges ketyere, avagy addig soha elő nem vett délkelet-északi Szabolcsból származó bumeráng meg van-e?

Az út olyan amilyen, a szállás, tábor, a feleség és gyermekek szintén, konstansok, mint az örökérvényű einsteni matematikai egyenletben a négyzet-hatvány. Most jön a nyár, most

a szórakozás, az önfeledt elpíledés, az aktív relaxáció.

No, jó kislányok egye fene, vegyük lezárva a figurát és menjünk el dinnyét venni (errefelé csak: Melone), frissítsük fel utolsó NDK-ás szerelmünk óta már kevésbé ápoltságunkat és inóc, kanóc...

Itt is egy parkoló, az útszélen, az ott a jegyszedő bácsi, vagy kommandós, a ruhájáról nehéz felismerni, de mindegy...

Bocsánat, mi magyarok vagyunk, a parkolóban is csak fél helyet kérünk, mert tudjuk, hogy társult országoknak és magyar rendszámú kocsiknak a brüsszeli egyezmény szerint csak ennyi jár. Bezzeg majd ha Gyula elintézi, akkor keresztbe is állhatok, sőt, a kocsit ajtaját is kinyithatom, mint a melletttem lévő hamburgi rendszámú Audi 80 típusú vezetője megtehette. Szóval, akkor vásároljuk meg ezt a dinnyére hasonlító

tököt, pirosítóval, mert ez egy ilyen nyár, csupa szórakozás...

Most pedig, hogy túl vagyunk a fizetési sokkon, fürdőjünk egyet, ti mehettek a vízbe, én meg iszom egy sört, de addig is lehetőleg ne lépjetelek bele a félbetört és bedobált sörösüvegekbe, mert a szomszéd doktor néninek elfogytak a ragtapaszai.

Bitte schön, zwei bier! Wieviel forint? Zweihundert vierzig? És magyarul? Akkor is 240 forint? Szaladj már anyádhoz, kérjél egy ötszázast, ha még hot dogot is akarsz!

Látod kislányom, jobb ez mint egy csereüdültetés, tanulhatod a németet, akár az Ost-See-en is érezheted magad, csak ott kevesebb német tanít, s nem egészen ilyen nagyképűek.

Ez egy ilyen nyár, csupa mulatozás... Még szerencse, hogy még évszak van!

TARTALOM

Hidvári Imre: **Hétköznapi**5

Beköszöntő7

Népben és nemzetben

Alku - morfond13

Nemzetünk biztonsága...?!15

Gyermekgyilkosságok18

Bűnös nemzet vagyunk20

A "feketegazdaságról"22

Történelem jelen időben26

Sztálin elvtárs parancsára30

Matt előtt

Amúgy és emígy37

Ságvári - Show! ...Óh!39

Halló! Itt vagyok...! Vagy nem vagyok?!41

Sakkozunk ...?!43

In memoriam JFK	45
Saját méreg	46
VÁLÁS MAGYAR MÓDRA	48

Emlékezzünk!

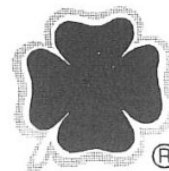
“Uraim! A nemzetiségi kérdés én vagyok !	55
SZÁZ ÉVES A MOZI	59
A halottak napja	63
DISCÓ BALESETEK	65
A drogokról, eltűnődve	67
Lajos elment	69
Knurowi képtelenlap	73
Óraigazítás	75
NATO igen, vagy nem?	78
Népszavazás és népi kezdeményezés	80
NEM EGÉSZEN PARANORMÁLIS JELENSÉGEK ..	82
A Dr. Tocsik	84

Ma: tegnap és holnap

Barcika Top Rádió “97”	91
Vezérműhajtósíj	93
PÁRHUZAMOS ÉLETRAJZOK	95
Mindenkinek van egy éjszakája	98
(Balatoni anziksz...)	100

TARTALOM	105
----------------	-----

SZERENCSEJÁTÉK RT.
MISKOLCI TERÜLETI IGAZGATÓSÁG

HATOSLOTTÓ

ÖTÖSLOTTÓ

JOKER

KENÓ

TOTO

**ÖTÖSLOTTÓ, HATOSLOTTÓ
JOKER, TOTO, GÓLTOTO ÉS KENÓ
MÁR TELEFONON IS!**

**BŐVEBB INFORMÁCIÓ
A LOTTÓZÓKBAN!**

Köszönet a támogatóknak:

- B-A-Z. Megyei Önkormányzat Miskolc,
- SZK Transport Rt. Miskolc,
- Szerencsejáték Rt. Miskolc,
- Borsodi Gabonaipari Rt. Miskolc,
- FUTURA Rt. Tarcsl,
- Barcikai Vízmű Kft. Kazincbarcika,
- Barcikai Közélet Kft. Kazincbarcika,
- Litoplan Kft. Kazincbarcika

20330017628

